

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 6 103. ÅRGANG 21.03.17 - 04.04.17

Slaget i Høyskoleparken

SIDE 24

AKTUALITET:

«Billige» studiepoeng
SIDE 28

TECHNOPORT:

Forhåndsvisning av
framtida
SIDE 12

GRATIS!

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Tonje Jacobsen – Tlf: 994 87 017
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Kristian Gislvold – Tlf: 470 57 799
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Anette Sivertstøl – Tlf: 990 15 077
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Eva Morsund
nyhetsredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Henrik Delsbek
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Benedikt Javorovic
kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTS- OG FORSKNINGSREDAKTØR
Tone Høiland Ween
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Trym Kjøs
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Lasse Georg Tønnessen
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Hilde-Katrin Hagen Fjortoft
grafisk-sje@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Kjell Robin Skyberg Eikrem
debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Ingrid Domben – Tlf: 911 04 644
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Tore Becker – Tlf: 404 97 916
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Jahn Ivar Kjølseth (sjef), Finn Brynestad, Idunn Skjerd-
ingstad, An Nguyen, Håkon Pedersen, Kaia Sørland, Silje
Bjellvåg, Nora Rydne, Marthe Holmes, Linn Danielsen
Ejemo

JOURNALISTER
Kjell Robin Skyberg Eikrem, Maria Norum, Jesper Nohr,
Henriette Sandberg, Carl Fredrik Vemmestad, Britta
Benz, Karoline Berniklev, Andreas Alstad, Ragnhild
Midtbo, Lisa Bottenli Flostrand, Julie Noodt, Marie Ly-
tomt Norum, Anne Lovise Finney Bakken, Øyvind Hamre,
Inga Stenøien, Nora Holm Afret, Sander Engen, Anna
Voje, Frederick Baade, Erlend Gylver, Emilie Pedersen,
Kaia Sørland, Tone Høiland Ween, Benedikt Javorovic,
Ola Haugstad

FOTOGRAFER
Hedda Rysstad, Sebastian S. Bjerkvik, Lasse Georg Tøn-
nessen, Hans Fredrik Sunde og Jonas Halse Rygh

ILLUSTRATØRER
Nora Birgitte Johansen (sjef), Astrid Bøhler, Øyvind Opsahl,
Pernille Grimsrud, Margrete Indahl, Inger Sidonia Krajci,
Benjamin Drews, Christian Høkaas og Mia Edvarssen

GRAFIKERE
Tanja-Irén Harsvik Haugen, Torgeir Timenes Bell, Katarzyna
Maria Wie og Andrea Trengereid Gjerde

KORREKTUR
Idunn Skjerdingstad (sjef)

FORSIDE
Lasse Georg Tønnessen

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er eit sjølvstendig organ for studentar, utgjeve
av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir
delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett
i Studentersamfundet. Under Dusken kjem ut åtte gonger
i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam –
plakaten for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv
om dei er ugreiro, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/dusken.no

@dusken.no

Er håndskrifta di like dårlig på pc også?

LEDER

E for eierskapsfølelse

I Morgenbladets debatt om studenters psykososiale helse, kalt «Late og stressa studenter?» kom leder av Studenttinget, Marte Øien, med sterk kritikk av utdanningssystemet. «Når du ikke har åpna boka, når du ikke har vært i undervisning, og du leser i én uke og får en B, da er det noe alvorlig galt med systemet!» uttalte hun. Det har hun utvilsomt rett i.

I denne utgaven av Under Dusken kan du lese om nettsiden enklefag.gløs.no, som tilbyr en oversikt over fag med høy snittkarakter og lav strykprosent. Ved semesterstart dette semesteret var rundt 1000 studenter innom siden for å finne enkle studiepoeng å ta.

«**Vil man ikke** bli utfordret, har man ikke noe på universitetet å gjøre», sier professor Geir Arild Espnes om studenter som velger enkle emner. Problemet med det er at studentene som tar billige poeng mest sannsynlig ønsker å bli utfordret, men finner de mest spennende utfordringene andre steder enn universitetet. Det er i mange tilfeller rett og slett slik at det oppleves som mer givende, og i tilfeller også mer relevant for framtidig karriere, å legge tid ned i andre ting, som for eksempel et frivillig verv. Og når det er tilfellet har universitetene en lang vei å gå.

Så hva kan gjøres for å bedre situasjonen? Stikkordet er nok eierskapsfølelse. Føler man seg knyttet til noe, vil man jobbe hardere for det. Hvis universitetene kan få dette «noe» til å være studiene, er mye gjort. Ordningen med «fremragende undervisere» er et steg i riktig retning. I de aller fleste studieløp vil antallet studenter per emne synke fra år til år. Altså vil det i innføringsfagene, de første forelesningene studentene møter, gjerne være flere hundre studenter per foreleser. Da er det viktig med forelesere som klarer, og gidder, å engasjere.

I neste omgang kan fokuset gjerne være på forelesernes rolle som inngangsport til fagmiljøene. En god foreleser bør også tidlig introdusere studentene til relevante fagfelt, og hyppig peke på hvilken relevans utdanningen kan ha i arbeidslivet. Det å la studentene føle at de er en del av et fagmiljø fra begynnelsen av kan skape engasjement og forståelse av egen relevans, noe som igjen vil gi eierskapsfølelse til fagfeltet. Kanskje vil det gjøre at flere studenter drives av faktisk interesse og motivasjon, fremfor et ønske om å seile gjennom 30 studiepoeng i semesteret.

KRISTIAN GISVOLD

Nestleder Under Dusken

FRA ARKIVET

Under Dusken #3 1995

«Upraktisk rosa farge dersom du ønsker å matche det røde silkeundertøyet.»

«Bindet kan fylles til randen med flere desiliter mensesjørr. uten at du føler deg våt og utilpass.»

«Virker dempende på mannlige kjønshormoner.»

«Dersom du på død og liv må bruke dette bindet, ta på svart truse og løse svarte olabukser. Da slipper du å vaske dem etterpå.»

Utdanning i Norge er for nordmenn

Signalene Norge sender ut dersom vi innfører skolepenger for internasjonale studenter er meget uheldige. Vedtaket om skolepenger fra Høyres landsmøte er derfor et steg i gal retning.

KOMMENTAR

KJELL ROBIN SKYBERG
EIKREM

Debattredaktør

I Norge har vi et prinsipp om at utdanning skal være gratis for alle. Dette sikrer at det er studentenes evner og kvalifikasjoner, og ikke økonomiske bakgrunn, som er avgjørende for om de kommer inn på universitet og høyskole. Det at utdanningen også er gratis for ikke-norske studenter sender i tillegg signaler til studenter fra andre land om at de er velkomne til å studere i Norge, og at vi ønsker å ha dem her. Dette vil ikke være tilfelle om vi innfører en avgift som forskjellsbehandler studenter basert på opprinnelsesland.

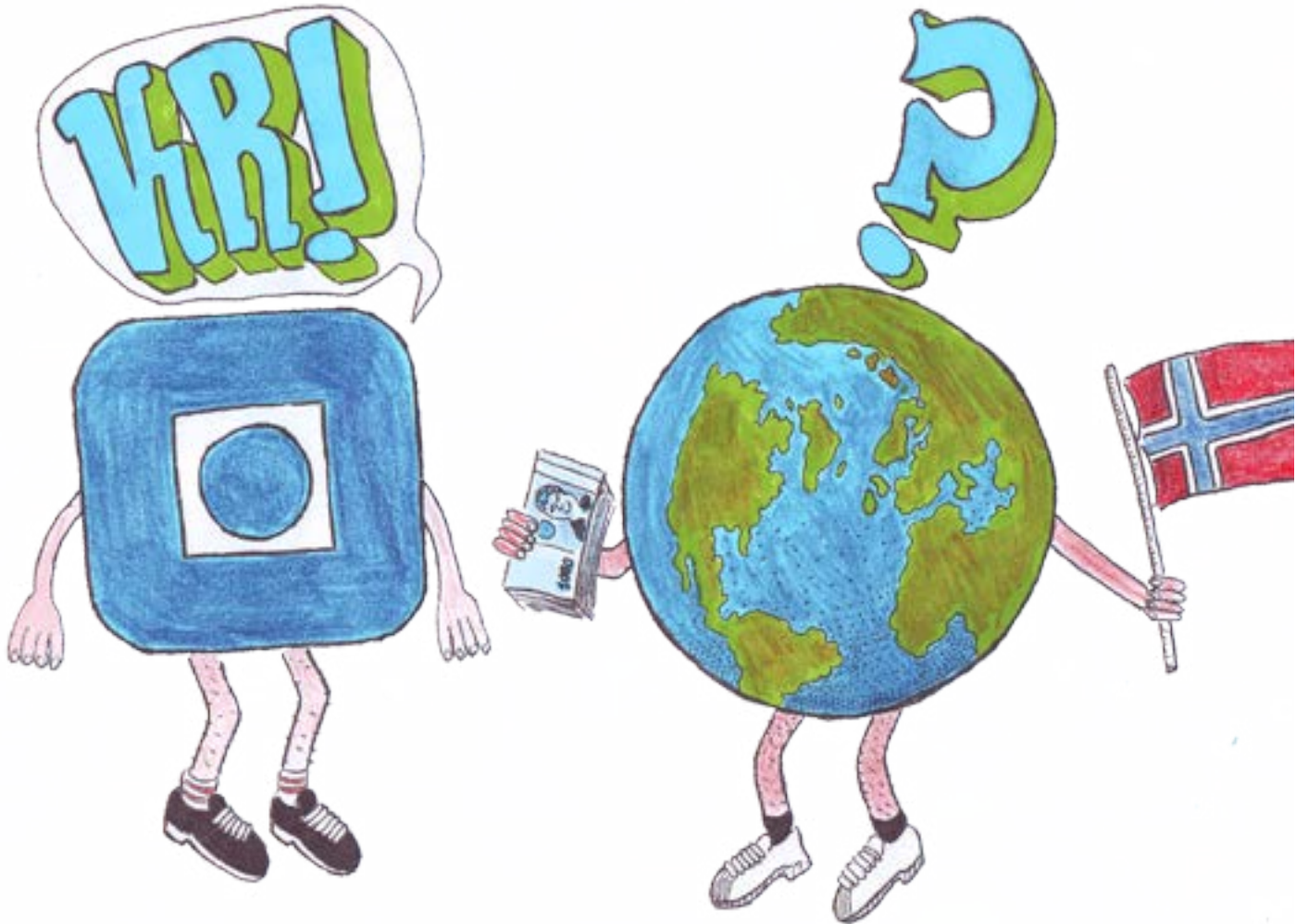
Det er en stor fordel for Norge at gratisprinsippet også gjelder for internasjonale studenter. På denne måten sikrer vi oss den beste kunnskapen fra andre land. Norske studenter tjener på dette ved at de blant annet får impulser fra andrekulturer og tenkemåter. En

annen fordel er at mange utenlandske studenter i Norge senere bidrar til det norske arbeidsmarkedet og den norske økonomien. Derfor er ikke Høyres vedtak om å innføre skolepenger et tiltak som vil styrke kvaliteten på norsk utdanning, snarere tvert imot. Høyre skriver i samme partiprogram at de vil ha høyere kvalitet i høyere utdanning og flere miljøer i verdenstoppen. Om et vedtak om skolepenger blir til lov, vil Norge i framtiden miste mange av de kloke hodene som universitetene og høyskolene trenger. Vi får ikke miljøer i verdenstoppen ved å stenge verden ute.

Skolepenger for studenter fra land utenfor EØS-området skaper også en negativ signaleffekt. Kent Gudmundsen fra Høyre har tidligere uttalt til Khrono at de vil innføre skolepenger for å være sikre på at vi får gode søkere. Resultatet vil være det motsatte, ettersom mange av de gode søkerne ikke vil ha råd til å studere her. Høyre skriver i sitt partiprogram at de vil innføre «moderate skolepenger», men moderat etter norsk standard er ikke nødvendigvis moderat for en student fra for eksempel Nigeria eller Pakistan, hvor BNP

per innbygger er betydelig lavere enn i Norge. For mange internasjonale studenter er også kostnadene ved å leve i Norge på grensen av hva de har råd til, og en ekstra avgift til utdanningsinstitusjonen vil være dråpen som får begeret til å flyte over. Det har også blitt vist til kvoteordninger for internasjonale studenter, men disse kvotene omfatter kun en liten andel av studentene. Om Norge ønsker å framstille seg selv som et land som satser på kunnskap og vitenskap, er det direkte selvmotsigende å utestenge store mengder studenter basert på deres økonomi.

Ledelsen ved NTNU har også tatt et standpunkt i denne debatten, og det er svært positivt. Rektor Gunnar Bovim har tidligere skrevet i Universitetsavisa at en innføring av studieavgift vil føre til mindre mangfold ved universitetet, og at vi risikerer å gå glipp av talenter som kan gi verdifulle bidrag til forskning. Når rektoren ved Norges største universitet kommer med slike uttalelser, gjør politikerne lurt i å ta det alvorlig. Det er ikke uten grunn at NTNUs motto er kunnskap for en bedre verden, og ikke bare et bedre Norge.

ILLUSTRASJON: Øyvind Opsahl

– Vi kan ikke ha nok med vårt

Generalsekretær Hilde Frafjord Johnson i KrF ville ikke sitte på Stortinget når utfordringene for kloden var så mye større.

TEKST: Maria Norum FOTO: foto.samfundet.no

– Det er merkelig å være tilbake i norsk politikk etter ti år. Mye har endret seg, men det har også jeg, sier generalsekretær Hilde Frafjord Johnson i KrF.

Med mange år som stortingsrepresentant for KrF, og to perioder som utviklingsminister, har hun opparbeidet seg en imponerende cv innenlands.

– Men jeg ble rett og slett lei til slutt. Det føltes ikke riktig å skulle sitte på Stortinget og krangle om luksusproblemer, når store deler av kloden hadde så store utfordringer. Kontrasten ble for stor. Problemene folk har i Norge er høyst reelle, men jeg ville ut i verden og bidra med det jeg kunne der.

Midt i kryssilden

Og bidra, det gjorde hun. Også i utlandet har hun utmerket seg, som nestkommanderende i Unicef innen nødhjelp og utvikling, før hun ble FNs spesialutsending til Sør-Sudan i 2011. Det var det året landet fikk sin selvstendighet, og hun skulle ha ansvar for de fredsbevarende styrkene i det konfliktherjede landet. Der måtte hun jobbe tett med både opprørsledere og regjeringen, og stod midt i kryssilden idet det brøt ut borgerkrig.

– I hovedstaden Juba ble kampene verre og verre. Vi hadde altfor få FN-soldater der og

regjeringsstyrker bedrev det som senere ble avslørt som etniske massedrap. Det verste var følelsen av at jeg ikke kunne stanse det.

Johnson valgte på et tidspunkt å åpne portene inn til FN-basen for å redde sivile som løp for livet fra å bli massakrert. Noe liknende hadde aldri blitt gjort før, men det sto igjen som eneste alternativ.

– Jeg handlet uten å rådføre meg, men det var alt jeg kunne gjøre. Å åpne portene var kontroversielt, men jeg kunne ikke stå og se på tusenvis av mennesker bli slaktet utenfor våre baser.

Situasjonen i Sør-Sudan er ifølge henne den

største humanitære krisen i Afrika nå. Det var konstant krisehåndtering tidligere, fra hun landet i 2011 til hun dro i 2014. Det var ulike typer kriser hele tiden, og som FNs spesialutsending forsøkte hun å forhindre at den politiske krisen skulle eskalere.

– Det gikk ikke. Vi advarte det sør-sudanske lederskapet mot at de politiske spenningene kunne slå i etnisk konflikt, men de ville ikke høre på oss. Jeg opplever ikke at folk gir meg skylden for det som skjedde, men jeg hadde jo et ansvar. Jeg lyktes ikke i å forhindre at krigen brøt ut. Det var krevende, men jeg tror man får styrke i sånne situasjoner, sier hun.

Kom ikke hjem for å slappe av

Nå er hun tilbake i norsk politikk som generalsekretær i KrF.

– Jeg fikk mitt første verv i KrFU, og det var der mye av mitt engasjement for internasjonal rettferdighet startet. Det føltes riktig å vende tilbake til norsk politikk og partiet. Jeg meldte meg faktisk frivillig til å overta som generalsekretær. Det er en nøkkelposisjon akkurat nå.

Men det er ikke bare partiloyalitet som ligger bak Johnsons politiske comeback. Etter ti år utenlands

følte hun seg kalt hjem for å rette opp i norsk utviklings- og bistandspolitikk.

– Jeg fikk urovekkende signaler om Norges rolle som bistandsnasjon internasjonalt. Så da tenkte jeg at det var behov for noen som kunne bidra til å ordne opp.

Fokus på Norge

Etter å ha returnert til KrF har hun både jobbet med en alternativ utviklingsmelding, og startet arbeidet mot høstens stortingsvalg. Hun ønsker å rette mer fokus mot hva slags rolle Norge skal spille internasjonalt.

– Et utviklingstrekk jeg er bekymret for i norsk politikk, og i resten av Europa, er at man blir mer innadvendt, og i mye mindre grad opptatt av de som trenger det mest i global sammenheng. Vi kan ikke bare vende blikket innover og ha nok med vårt – det trengs røster i norsk politikk som ser dette i et litt større perspektiv, sier hun.

Selv om hun selv hevder hun aldri var i fare personlig, er det fint å være tilbake i trygge Norge.

– Jeg er klar for å ta på meg arbeidsoppgaver i Norge igjen. Jeg tror ikke at folk er klar over hvor store forventninger andre land og internasjonale

organisasjoner har til oss. Det har jeg sett i de rollene jeg har hatt, og jeg er opptatt av at vi i Norge kan bidra til endring, sier hun.

«CNN-effekten»

Ifølge Johnson kan man se at nesten halvparten av alle fredsprosesser rundt om i verden har sklidd tilbake i ny krig.

– Mange fredsprosesser har endt i nye konflikter. Det er ikke Norges rolle det er noe i veien med, men det er noe galt med hvordan det internasjonale samfunnet håndterer dem, sier hun.

Johnson kritiserer det hun omtaler som «CNN-effekten», der en fredsavtale blir signert, og alle utenlandske aktører klapper hverandre og meglerne på skuldrene – og drar igjen. Og overlater partene til seg selv.

– Det internasjonale samfunnet har definert fredsprosess som fram til en fredsavtale er signert, men en avtale er kun en forpliktelse til fred. Det er gjennomføringen som gir fred. Når avtalen er undertegnet starter den viktigste delen. Da bør det internasjonale engasjementet være desto større, sier hun. **UD**

Trenger du tannlege?

Studenter får undersøkelse med to røntgenbilder for kun:

290kr

(Gjelder første besøk for nye pasienter)

10%

Studentrabatt på alle tjenester

En av Norges største tannklinikker og fagmiljø for privatpraktiserende tannleger

Sentralt lokalisert på Trondheim Torg

dine tenner

tlf: 73 99 19 99

www.tannlegetrondheim.net

NTNU krever ulovlig egenandel

Linjer ved NTNU har i en årrekke krevd ulovlige egenandeler for obligatoriske studieturer, og studentene må ofte betale dyrt.

TEKST: **Jesper Nohr** ARKIVFOTO: **Hanne Grønnestad**

– Flere tusen kroner kan være en stor utgift i seg selv når du er student. I tillegg kommer reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste, ettersom ekskursjonen er lagt til sommerferien når mange har forlatt byen for å tilbringe ferien hjemme, sier Hedda Stabell.

Hun studerer bachelor i biologi ved NTNU, og reagerer på egenandelen på 4000 kroner som kreves for en obligatorisk ekskursjon i faget floristikk og faunistikk. Hun må reise tur-retur Trondheim-Kristiansand to ganger i sommerferien hvis hun skal være hjemme i Kristiansand utenom kursdagene.

For å kunne kreve egenandel på obligatoriske aktiviteter knyttet til et studie må man søke Kunnskapsdepartementet om unntak fra lovverket. Dette har ikke NTNU gjort. Ulike tolkninger av lovverket har skapt stor uenighet mellom studenter og ledelsen ved universitetet.

– Faller utenfor loven

Prorektor for utdanning Berit Kjeldstad ved NTNU kjenner ikke de enkelte fakultetenes praksis og henviser derfor til en mail Kunnskapsdepartementet sendte ut i 2006, året etter at gratisprinsippet ble lovfestet.

Verken universitets- og høyskoleloven eller forskriften om egenbetaling ved høyskoler og universiteter omtaler studenters egenbetaling for reise, men departementet mener man må unngå at studenter må betale større beløp for obligatoriske kurs.

Leder Else Berit Skagen ved Institutt for biologi, ved NTNU sier at NTNUs jurist har vurdert det slik at kost, reise og opphold faller utenfor utdannings- og høyskoleloven, og at instituttet ikke bryter loven ettersom kurset i floristikk og faunistikk kun koster

UNIVERSITETS- OG HØYSKOLELOVEN

§ 7-1 Egenbetaling:

- Statlige universiteter og høyskoler kan ikke kreve egenbetaling fra studenter for ordinære utdanninger som fører fram til en grad eller yrkesutdanning. Departementet kan i særskilte tilfeller, etter søknad, godkjenne unntak fra denne bestemmelse.
- «Gratisprinsippet» som denne loven ofte blir kalt, ble lovfestet i 2005 og gjelder for alle universiteter og høyskoler.

Kilde: lovdata.no

210 kroner per dag for dekning av hele turen.

- Feltkurset har en avgjørende betydning for studentenes læringsutbytte i faget, og derfor er kurset obligatorisk. For øvrig sendes det inn oversikt over oppmeldte studenter til Lånekassen hvert år for å legge til rette for at man kan søke om en måned ekstra studiestøtte, sier Skagen.

Egenandeler for arkeologistudenter

Arkeologistudiet ved NTNU har tidligere tatt egenandeler for obligatoriske ekskursjoner og kurs. Institutt for historiske studier, som arkeologi hører til, hadde lærermøte mandag 6. mars. Der ble det bestemt at det ikke skal kreves egenandeler for obligatoriske ekskursjoner dette semesteret i påvente av en søknad til Kunnskapsdepartementet.

- Praksisen vår går helt tilbake til 1995, altså ti år før det ble lovfestet av departementet. Skylden ligger nok på både oss og departementet, sier seniorrådgiver Rune Kristian Hansen ved Institutt for historiske studier.

Studentene har en god sak

Advokat Helge Heistø i Tekna mener studentene bør kunne kreve at NTNU avklarer saken med Kunnskapsdepartementet. Han sier det er nærliggende å mene at krav om egenandel til en obligatorisk ekskursjon bryter med prinsippet om at det ikke kan kreves egenandel uten godkjenning fra departementet.

- Jeg kjenner ikke hjemmelen for å kunne

belaste studentene med mindre beløp, og i så fall størrelsen på slike beløp. Det må poengteres at loven gjelder, og eventuelle forskrifter kan kun supplere eller presisere bestemmelsene som allerede er formulert der, sier Heistø.

Han mener at tolkning av universitets- og høyskoleloven i første omgang må avgjøres av Kunnskapsdepartementet. Departementet selv har tidligere uttalt til Under Dusken at mer praksisnære utdanninger er positivt, men at man uansett må forholde seg til det gjeldende lovverket.

Har ikke søkt om dispensasjon

Kunnskapsdepartementet bekrefter at det har blitt gitt dispensasjon fra paragrafen i to tilfeller. Disse ble ikke gitt for obligatoriske studieturer. Bare studenter ved NHH og Høyskolen i Molde har fått dispensasjon fra studieopphold ved andre universiteter i forbindelse med utdannelsen sin.

Hvordan «mindre beløp» defineres varierer fra institusjon til institusjon, ifølge seniorrådgiver Åsmund Eide i Kunnskapsdepartementet.

- I senere brev om egenbetaling har det blitt lagt til grunn at det i utgangspunktet ikke kan kreves egenbetaling for obligatoriske studieturer.

Kunnskapsdepartementet mener at det er utdanningsinstitusjonenes ansvar å følge regelverket. Avdelingsdirektør Rolf Larsen i departementet sier at denne saken vil bli tatt opp i etatsstyringsrunden til våren. **UD**

Skal du utdanne deg videre i utlandet og trenger ekstra penger?

Marie Bachkes Reiselegat for Ungdom deler ut stipender på opptil 50.000 kr til ungdom under 30 år, hjemmehørende i Trondheim og omegn, for videreutdanning og/eller erverv av erfaring som kan anvendes hjemme i næring- eller annen virksomhet.

Nærmere opplysninger, betingelser og søknadskjema finner du på reiselegatet.no

Søknadsfrist: 10.april

Health Economics, Policy and Management (master's 2 years)

Helsesektoren trenger samfunnsvitere!

Aktiviteten i helsetjenestene vil øke med 50-70 prosent fram til 2060. Dette stiller krav til profesjonell analyse- og ledelseskompetanse.

Har du en BA-grad innen samfunnsvitenskap og kan tenke deg en relevant jobb innen helseadministrasjon og -økonomi, søk på masterprogrammet:

Health Economics, Policy and Management

Søk innen 15. april:
uio.no/healthecon-master

Nye sentre for fremragende forskning

NTNU får to nye sentre for fremragende forskning, skriver universitetet i en pressemelding. Begge sentrene er tilknyttet Institutt for fysikk.

Det er Forskningsrådet som har bestemt at NTNU skal være vertskap for de to nye sentrene. Det ene senteret skal forske på porøse medier, som består av faste stoffer med gass eller væske mellom. Dette kan for eksempel være sand, eller korn i en silo. Det andre senteret, QuSpin, skal forske på nye

måter å kontrollere elektriske signaler ved hjelp av spintronikk, som utnytter at elektroner har en kvantemekanisk egenskap kalt spinn. Dette kan ifølge NTNU bidra til en revolusjon innenfor energieffektiv informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

– Dette er først og fremst en seier for forskerne som står bak disse to SFF-søknadene, men også svært motiverende for NTNU som institusjon. Sentre for fremragende forskning er et kvalitetsstempel og viser at NTNU har forskning i verdensklasse, også innenfor fysikk, sier rektor Gunnar Bovim ved NTNU i pressemeldingen.

SENTER FOR FREM- RAGENDE UTDANNING

• SFF-ordningen gir Norges fremste vitenskapelige miljøer mulighet til å organisere seg i sentre som har ambisiøse vitenskapelige mål.

• I 2017 gir Forskningsrådet til sammen 1,5 milliarder kroner til ti nye sentre for fremragende forskning.

• May-Britt og Edvard Moser hadde mange års SFF-finansiering før de fikk Nobelprisen i medisin i 2014.

Kilde: ntnu.no

Kandidater til NTNU-styret klare

Det er nå klart hvem som er foreslått som kandidater til NTNU-styret blant de ansatte ved universitetet, kunne Universitetsavisa melde 16. mars. Det skal velges tre faste vitenskapelig ansatte, én midlertidig vitenskapelig ansatt og én teknisk-administrativt ansatt. Valget er digitalt og åpner 3. april.

Kandidatene til styret er:

Fast ansatte i undervisnings- og forskerstilling (14 kandidater):

- Professor Kristin Melum Eide (HF)
- Professor Anne C. Elster (IE)
- Universitetslektor Vegard Frantzen (SU)
- Førsteamanuensis Ralf Kirchhoff (MH)
- Professor Monica Lillefjell (MH)
- Professor Sveinung Løset (IV)

- Universitetslektor Gerd Elisabeth Meyer Nordhus (MH)
- Førsteamanuensis Webjørn Rekdalsbakken (IE)
- Professor Magnus Rønning (NV)
- Professor Bjørn Skallerud (IV)
- Professor Kristian Steinnes (HF)
- Professor Aksel Tjora (SU)
- Førsteamanuensis Tim Torvatn (ØK)
- Førsteamanuensis Dag Waaler (MH)

Midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling (3 kandidater):

- Stipendiat Sigurd Sagen Vildåsen (ØK)
- Stipendiat Martin Loeng (SU)
- Stipendiat Nina Helen Aas Røkkum (SU)

Teknisk-administrativt ansatte (8 kandidater):

- Senioringeniør Camilla Israelsen Dagsgård (NV)
- Seniorkonsulent Thomas Ferstad (SU)
- Seniorrådgiver Gunnhild Furnes (MH)
- Kontorsjef Dagrun Lorgen Jensen (ØK)
- Seniorrådgiver Kjersti Møller (Fellesadm.)
- Seniorkonsulent Runa Nilssen (IV)
- Senioringeniør Georg J. B. Voss (IV)
- Seniorrådgiver Rigmor Øvstetun (Fellesadm.)

Kilde: universitetsavisa.no

Studenttinget vil gi støtte til kjellerne

Studenttinget skal jobbe for å få NTNU til å betale 25 prosent av leiekostnadene til kjellerne på Moholt, minimum de to første årene etter gjenåpning. Det ble vedtatt på studenttingsmøte 16. mars.

– Det vil bety forskjellen mellom at noen få linjeforeninger kan delta og at over halvparten av linjeforeningene kan delta i prosjektet, forteller Martine Lysebo i Reddkjellerne.

– Linjeforeningene har ulik økonomi, og for at

dette skal være et tilbud for alle så ønsker vi å senke leieprisen så langt det lar seg gjøre.

Per dags dato er leien på 3000 kroner. Dersom linjeforeningene får den ekstra støtten vil leien gå ned til 2000 kroner.

– Det vil være en stor forbedring, men vi ønsker selvfølgelig å komme ned i en leie på 1000 kroner slik at alle linjeforeningene kan være med i prosjektet, sier Lysebo.

NTH-RINGEN

Ditt vitnemål i gull

Produsert av
GULLSMED
**KARL-
GÅRD**

Den originale NTH - ringen for
sivilingeniører og sivilarkitekter
finner du hos oss.
Rask levering!

• DAHLSVEEN •
en del av mestergull

OLAV TRYGGVANGSGT 24 • TRONDHEIM •
WWW.GULLSMEDDAHLSVEEN.NO • TLF: 73 52 56 06

iBok.no

Norges største markedsplass for kjøp og salg av brukte pensumbøker

Som plommen i egget

En matvare som kan brukes i nær sagt alt. I denne artikkelen kommer helt klart egget først.

TEKST OG FOTO: **Henriette Sandberg**

Fugleunger utvikler seg bare ved å bruke næringsstoffene som er i egget og skallet. Egg har derfor en høy næringsverdi og inneholder det meste vi trenger, unntatt vitamin C.

– Egg har relativt høyt innhold av vitaminene A, D, E, folat, riboflavin og B12, forklarer klinisk ernæringsfysiolog Lene Thoresen ved St. Olavs hospital.

I tillegg inneholder egg en del jern, og alle de essensielle aminosyrene. Spesielt godt representert er grenede aminosyrer som leucin og isoleucin, i tillegg til lysin.

Energien i egg kommer fra fett i plommen. Ett egg inneholder rundt 6 gram fett. Eggeplommen inneholder 30 prosent fett, og én eggeplomme gir ca. 200 mg kolesterol. Eggehviten består av nesten 90 prosent vann og 7 gram protein per egg.

Trygt å spise norske egg rå

Norske egg som selges i butikk og som er pakket i kartong er underlagt regelverk om salmonellagaranti.

– I Norge har vi god salmonellastatus på egg, og derfor kan pakkede norske egg spises rå, opplyser Thoresen.

I andre land er det mer vanlig at egg inneholder salmonella. Det anbefales derfor ikke å spise rå egg og produkter med rå egg når man reiser utenlands.

– Salmonella drepes ved koking og steking. Det er derfor viktig å gjennomkoke eller steke egg som ikke er norske, det vil si at egget ikke skal ha flytende plomme.

Egg i vegetarkost

Når man velger å spise vegetarisk, er det viktig å skaffe seg kunnskaper om hvilke næringsstoffer det kan bli lite av i en vegetarkost.

– Det kan være hensiktsmessig å måle nivået av enkelte næringsstoffer – som for eksempel B12, jern eller D-vitamin i blodet eller jod i urinen når man lever på vegetarkost. Dette er næringsstoffer det kan være vanskelig å få nok av når fisk og kjøtt utelates i kosten, sier Thoresen.

Egg er blant annet relativt rikt på B12 og D-vitamin, som ikke finnes i naturlige vegetabilske matvarer, kun i berikede produkter. Egg kan derfor være bra, men det er ikke absolutt nødvendig å spise egg for å få dekket behovet.

Eggysteri

På 1980-tallet fikk egg et negativt stempel, da man mente å se sammenhengen mellom hjerte- og karsykdommer og kolesterol.

– En eggeplomme inneholder ca. 200 mg kolesterol. Kolesterol er viktig i alle cellemembranene og brukes til å produsere gallesyrer og steroidhormoner. Kroppen vår produserer 1-2 gram kolesterol i døgnet, sier Thoresen.

Kolesterol fra egg utgjør derfor en liten del av den samlede kolesterolomsetningen i kroppen. Ikke alt kolesterol i kosten tas opp fra tarmen, så generelt sett betyr egg sannsynligvis lite for utviklingen av hjerte- og karsykdommer. Thoresen påpeker likevel individuelle forskjeller på hvor effektivt kolesterol tas opp fra tarmen, og hvordan kolesterolet i kosten

påvirker kolesterolnivået i blodet.

– Hos noen spesielt sensitive personer øker kolesterolnivået i blodet kraftig ved økt mengde kolesterol i kosten, mens hos det andre har tilnærmet ingen betydning.

I Norge økte engrosforbruket av egg fram til midten av 1980-årene og har siden holdt seg på mellom 10 og 12 kilo per person per år. Et forbruk på 11 kilo egg per år tilsvarer ca. 3,5 egg i uken. Helsedirektoratet anbefaler at forbruket ikke økes.

Hvor er egg billigst?

Med tanke på hvor mange fordeler egget bringer med seg er det en billig matvare. Man får mye for pengene. Derfor er egg meget studentvennlig. Her er en liste over hvor du får mest egg for pengene:

Hvor får du egg billigst?

- 18 pk med egg fra Rema 1000 kr 38, per kilo 36,40
 - 18 pk med egg fra Extra kr 41,10, per kilo 36,70
 - 12 pk med egg fra Kiwi kr 25,30, per kilo 40,16
 - 18 pk med egg Bunnpris kr 47,90, per kilo 45,62
- Priser innhentet 16.03.2017

Holdbarhet

I Norge er egg datostemplet med en 28 dagers holdbarhet. Norge følger EUs regelverk. Likevel holder egg seg ofte lenger, helt opp til 45 dager. Det er lett å sjekke om egget er dårlig. Er du usikker kan du klemme egget i en bolle og lukte om det lukter friskt.

Kilde: Prior.no

SLIK GJØR DU:

1. Skrell bananen og ha egg og banan i en hurtigmikser. Miks til det blir en glatt røre som skummer litt. Jo mer du mikser, desto luftigere blir den.
2. Varm en stekepanne til medium varme og tilsett olje. Hell røren i pannen og sett ned varmen litt. Strø havregryn på toppen.
3. Jeg pleier ikke å snu pannekaken da den blir nesten gjennomstekt og havregrynet tiltrekker seg fuktigheten på toppen. Det er viktig å ikke ha for høy varme så den blir brent.
4. Serveres rykende fersk med cottage cheese og syltetøy, eller etter eget ønske.

Dette er en kjapp og god rett. I det mexicanske kjøkken kalles denne retten Huevos Rancheros og serveres som frokost med tortilla. Det er lov å være litt egoist når man forsyner seg med denne retten.

INGREDIENSER:

- 1 boks hakkede tomater
- 1 boks blandede belgfrukter eller etter eget ønske
- 1 egg
- 1 chili (kan sløyfes)
- Litt vårløk (kan sløyfes)
- Tortilla eller brød
- Rømme (kan sløyfes)

SLIK GJØR DU:

1. Sett ovnen på 180 grader og finn fram en ildfast form.
2. Ha tomatboksen i formen sammen med hakket chili og belgfrukt, og bland dette godt sammen.
3. Klekk et egg over tomatene og belgfrukten. Sørg for at det er en liten grop til egget.
4. Sett formen i ovnen i rundt 15 minutter.
5. Strø litt vårløk over. Serveres med tortilla eller brød, rømme og salsa.

Mamma er eggsepsjonell på kjøkkenet, og jeg er vokst opp på sunn og god mat. Mammass quiche er lett og rask å lage, spesielt hvis du kjøper ferdig paideig. I pai kan man putte det man har i kjøleskapet. Skinke og vårløk kan byttes ut med brokkoli, soltørket tomat, purre, kjøttdeig eller kylling.

INGREDIENSER:

- 100 g smør
- 3 dl hvetemel
- 4 ss kaldt vann
- 1 pakke skinke
- 2 vårløk
- 5 egg
- 1 dl fløte
- 2 dl melk
- 150 g revet ost
- 1 ts pepper
- 1 ts salt
- 1 ss persille
- 1 ss rosmarin

SLIK GJØR DU:

1. Bland mel, smør og vann sammen til en deig. Trykk den deretter ut i en paiform eller ildfast form. Ca ½ cm tykkelse. Prikk deigen med en gaffel. La den hvile i kjøleskapet i 15 minutter.
 2. Stek paiskallet i ovnen på 200 grader i ca. 10 minutter.
 3. Fordel hakket vårløk og skinke utover paiskallet.
 4. Bland egg, fløte og melk i en skål og tilsett krydder og revet ost.
 5. Hell eggblandingen over paiskallet. Stekes på nederste rille i ovnen på 200 grader i ca. 30 minutter.
- Serveres varm eller kald med salat til.

INGREDIENSER:

- 6 skiver brød, loff eller annet
- 2 egg
- 2 dl melk
- 2 ts kanel
- Topping etter ønske

SLIK GJØR DU:

1. Visp sammen egg, melk og kanel.
2. Dynk brødet i blandingen. Stek skivene i en medium varm panne.
3. Serveres varme med ønsket tilbehør. Jeg brukte frossne bringebær, blåbær og vaniljekesam.

Når du våkner og er skikkelig eggcited over dagen som står foran deg er det fint å kunne starte med et godt måltid. Arils bananpannekaker er raske, sunne, og ikke minst skikkelig gode!

INGREDIENSER:

- 1 banan
- 1 egg
- En neve havregryn
- Litt nøytral olje til steking
- Toppes med syltetøy og cottage cheese eller etter eget ønske

Du kjøper. Du gir.

Vet du at når du handler noe godt fra noe godt fra Kavli og Q-Meieriene, gjør du samtidig en god handling? Overskuddet går til Kavlifondet, som støtter humanitært arbeid, forskning og kultur. Kavlifondets gaver skaper store ringvirkninger. Takk for bidraget! Se hva du gir til på **kavlifondet.no**

Menneske og maskin

Framtiden er her. Astronauter, hjernestimulatorer og virtuell virkelighet er vanlige syn på Technoport 2017.

TEKST: Carl Fredrik Vemmestad, Britta Benz FOTO: Jonas Halse Rygh

Det er 8. mars på Clarionhotellet på Brattøra, og konferansen er i full gang. Konferansesalen myldrer av framtidens oppfinnelser og oppfinnere. I det ene hjørnet durer en 3D-printer, i det andre står en mann med hologrambriller og griper etter noe i luften. Vi rekker bare noen korte blikk på et eksoskjelett som ser ut som brillene til Geordi La Forge fra Star Trek før det runger fra en diger gongong i enden av rommet. Gongong-slageren gliser fornøyd og informerer overraskede deltakere om at konferansen er i ferd med å åpnes i «Cosmos»-salen.

Lysene dimmes og fra høyttalerne lyder en kraftig messingsymfoni til bilder av verdensrommet, og en

gjennomgang av de fantastiske bragdene til den mest kjente astronauten siden Armstrong og Aldrin: Chris Hadfield.

Hadfield har vært en dyktig astronaut og testpilot, men han er nok mest kjent fra den fantastiske coverlåta han gjorde av David Bowies «Space oddity» på den internasjonale romstasjonen i 2015. Med over 35 millioner seere har musikkvideoen passert originalversjonen som ligger på Youtube. Hadfield er nå pensjonert, og reiser verden rundt for å holde foredrag om verdensrommet og innovasjon.

– Umulige ting skjer hele tiden, forsikrer Hadfield, og sier at det er essensielt å la barn og unge

oppfinnere finne på ting som vi andre synes virker umulige.

– Alle oppfinnelser feiler først, men etter hvert, vil man sakte, men sikkert enten lykkes eller lære noe nytt. Kanskje får man idéer til noe helt annet, sier han.

Det er dette Hadfield tilfører konferansens tema: Maskiner er gode og sensorer er bra, men de gir blaffen. Vi trenger den menneskelige faktoren, mener han. Med dette i tankene går vi ut av Cosmos for å se hva konferansen har å by på.

SPENNENDE TESTING: Hjernestimulator, colorphone og virtuell virkelighet er bare en brøkdel av hva Technoport hadde å by på.

Hodestups inn i framtiden

3D-printing av betong: Som en kjeksmaskin

Det finnes mange måter man kan få noen interessert i betongprinting på, men en 3D-printet kjeks er definitivt den mest smakfulle. Hindcon er et samarbeid mellom blant annet Sintef og Siemens og går ut på at man bruker 3D-printing til å både printe betongen på byggeplasser, og til printing av støpeformer. Hindcon ønsker å utvikle teknologien for slik å utvikle billigere og mer effektive betongkonstruksjoner. I tillegg til dette håper de at tilgjengeliggjøringen av et enklere alternativ for støping av organiske former vil inspirere til nye bygningsdesign.

Men hva kan vi si om kjeksene? Det var tross alt disse som lokket oss inn til standen.

Vår kjeks-kjenner Britta Benz kommenterer at de smaker som førsteklasses smørkjeks og gir dem plusspoeng for ferskhet.

Hvor stor tro har vi på dette?

En av nedsidene ved 3D-printing er at det tar lang tid å printe ut store objekter, men så sies det jo at den som venter på noe godt, ikke venter forgjeves. Kanskje er det denne teknologien som vinker oss ut av dagens firkantede arkitektur? Om ikke annet ser vi i hvert fall et stort kulinarisk potensial.

Colorophone: «Jeg kan høre farger!»

Har noen tuklet med 3D-kjeksen? Neida, dette er ingen syretripp, men det nyeste innen synsteknologi for blinde. «Colorophone» er et prosjekt satt i gang av undervisere og studenter ved NTNU som ønsker å gjøre livet lettere for de om lag 40 millioner blinde i verden. Universitetslektor Dominik Osinski ved Institutt for elektroniske studier forklarer at man egentlig ikke trenger å se for å kunne «se» verden rundt seg, men at man kan få en tilnærmet like god oversikt gjennom lyd. Colorophone oversetter lysbølgene øyet fanger opp til lydbølger. Disse sendes gjennom hodeskallen ved hjelp av benledende hodetelefoner som festes ved kinnbeina. En skala brukes for å angi forskjellige toner til lyden.

Hvor stor tro har vi på dette?

Stor! Det finnes fortsatt lite tilrettelegging for blinde, og for de som bor i utviklingsland er dagens løsninger ofte for dyre. Hvis Colorophone blir like billig og mobil som planlagt, er sjansene store for at de lykkes.

The Plato neurosimulator: På med tenke-hetten

De fleste studenter kjenner til den søvnløse kvelden før innleveringen av en øving eller en semesteroppgave. Svett, utmattet og høy på koffein forsøker man desperat å konsentrere seg, uten særlig hell. Ifølge førsteamanuensis Balder Onarheim ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU) uteblir konsentrasjonen fordi hjernen jobber i feil modus.

Prosjektet Plato går ut på å lage en hjelm som skal hjelpe deg å tenke bedre. Prototypen har to moduser: en åpen og en lukket. Den åpne skal stimulere hjernen for å oppnå mer kreativ tankegang, mens den lukkede øker fokusert konsentrasjon.

Vår prøvekanin Carl Fredrik Vemmestad vet ikke om han føler seg spesielt kreativ eller fokusert etter å ha testet hatten, men legger til at det definitivt var noe som skjedde mellom elektrodene og pannen.

Hvor stor tro har vi på dette?

Forskningen på prototypen viser hittil en positiv effekt på forsøkspersoner. Teknologien brukes allerede til å trene skarpskyttere og jagerflypiloter i USA, men for mange kan det kanskje virke litt for godt til å være sant? Vi følger spent med på utviklingen.►

Drone: Svevende tanker

I samarbeid med NTNU og Signal Analysis Lab har to masterstudenter ved NTNUs Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk laget en tankestyrt drone. Den består av et slags hodesett som kan registrere hjernens elektriske signaler, og bruke disse til å styre en drone. Bruk av EEG er en del av såkalt «Open Source Biosensing»-teknologi.

Hvor stor tro har vi på dette?

Noe! Hva teknologien kan brukes til vet vi lite om, men at den har mange bruksområder er vi sikre på. Denne har i tillegg høy showfaktor, og testerne kan definitivt se for seg at den blir vist fram på flere konferanser.

Stem og Social Robotics: Fraværende, men til stede

For de som har sett tv-serien *Community* kan det opplyses at denne roboten gjør akkurat det en Telepresence-robot gjør. Blue Ocean Robotics har som en del av sitt prosjekt «Stem and Social Robotics» laget en rullende robot med skjerm, høyttaler og mikrofon. Denne styres både via mobil og datamaskin. Slike, eller lignende varianter av dem, brukes blant annet av langtidssyke barn og Edward Snowden. Testerne kan også meddele at den var veldig morsom å prøvestyre, selv om noen technoportdeltakere muligens satte kaffen i halsen da de så en rullende skjerm som forfulgte dem.

Hvor stor tro har vi på dette?

Stor! Det brukes allerede og er et godt, framtidsrettet konsept. En oppgradert versjon av Skype med stort potensiale, både på skolen og arbeidsplassen.

DIGITAL DYSTOPIA:Panelet tok for seg utfordringer knyttet til nye teknologiske framskritt.

Panelet: Digital dystopi

Redd for at *The matrix* kan bli vår framtid? Technoports Dystopi-panel kan berolige deg.

Ny teknologi forandrer stadig samfunnet vårt, og de eventuelle konsekvensene av dette vekker bekymring hos mange. I tråd med konferansens tema inviterte Technoport til paneldiskusjon rundt mennesker og teknologi. Panelet besto av administrerende direktør Sony Kapoor i tenketanken Re-Define, fysiker James Beacham ved Cern, professor Aksel Tjora ved NTNUprofessor Lise Lyngsnes Randeberg ved NTNU, og professor Wiebe Bijker ved Universitetet i Maastricht og NTNU.

Misbruk av ny teknologi er problemet, ikke teknologien i seg selv, understreker Kapoor. Selv er han optimist, og peker på velstanden og den økte livskvaliteten ny teknologi har ført med seg.

Trump og Twitter

De fleste har fått med seg noe av det som skjer på den amerikanske presidenten Donald Trumps Twitterkonto. I motsetning til en del andre statsledere bruker han twitter aktivt, ikke bare til å

informere om egen politikk, men som et forum for personlige meninger. Han er langt ifra den eneste som gjør det.

– Moderne demokratier ble skapt på en tid da det teknologiske bildet så svært annerledes ut, spesielt med tanke på media. Demokrati er ikke tilpasset moderne teknologisk kultur, det må utvikle seg, konstaterer Bijker.

Trump og hans twitterbruk er et godt eksempel på de uklare skillelinjene som finnes i det teknologiske samfunnet vi lever i. Er det et demokratisk problem at en president, et lands øverste leder, bruker teknologi for å fremme egne interesser? Ja, mener Bijker.

– Teknologisk nyskapning ligger et steg foran regelverket. Internett er et eksempel på det: Det ble ikke skapt med tanke på sikkerhet, noe vi kan se konsekvensene av i dag, sier Lyngsnes Randeberg

Hun mener også at det må rettes økt fokus mot hvordan ingeniører og vitenskapsmenn utdannes for å takle disse nye utfordringene.

Concern at Cern

Bekymringene rundt teknologisk bruk har også spredd seg til vitenskapelige institusjoner. Institusjoner som er der for å stoles på og etablerte fakta angripes.

– Årsaken til den svekkede tilliten ligger delvis i kommunikasjonen, og da spesielt manglende kommunikasjon mellom borgere og institusjonene, sier Beacham.

Til daglig jobber han hos Cern, tilknyttet atlas-eksperimentet, og han ser med bekymring på den økende mistilliten til slike institusjoner. Teknologi som sosiale medier muliggjør kommunikasjon over avstand og rask spredning av informasjon, men også spredning av «alternative fakta» og falske nyheter.

Panelet var jevnt over enige om at ny teknologi ikke er en trussel mot samfunnet så lenge trygge rammer for utvikling, bruk og spredning etableres. Dystopi-panelet ser ikke mørkt på framtiden. **UD**

20% Studentrabatt!

Tannlege Karin Sofie Holm

Du finner klinikken i Dronningens gate 23
Ta med gyldig studentbevis til alle timer.

Bestilling av timer:
tlf: 73 53 17 52
eller gjerne på email:
post@karinsholm.nhn.no

Hjemmeside:
Facebook.com/TannlegeKarinSofieHolm

Studere på Svalbard?

Universitetssenteret på Svalbard tilbyr studier i
biologi, geologi, geofysikk og teknologi

Søknadsfrist: 15. april
Mer info: www.unis.no

Simone og robotene

Simone Giertz synes det er noe sjarmerende med det uperfekte. Hennes klønete roboter har ført til at hun i dag har en halv million følgere på Youtube.

TEKST: Karoline Bernklev

FOTO: Jonas Halse Rygh

I et lyst og luftig rom i andre etasje på Clarion Hotel på Brattøra hopper Simone Giertz energisk opp og ned foran et mobilkamera. Hun er midt i ett av mange intervjuer denne ettermiddagen, og på spørsmål om hun ser på Newton svarer hun at hun ikke ser på tv i det hele tatt, men at hun sikkert hadde sett på det hvis hun gjorde det. Når det er vår tur blir hun roligere, setter seg ned og begynner å fortelle om seg selv.

ETT ÅR MED FYSIKK. Simone er kjent verden over som «the queen of shitty robots». Hennes mest populære video på Youtube - en video hvis stjerne er en robot som søler frokostblanding og melk utover bordet - er sett nesten to millioner ganger. I dag har hun fans over hele verden, men det hele begynte ganske enkelt med en stor interesse for det elektroniske.

- Det var ikke sånn at jeg fikk en idé hvor jeg tenkte at dette var noe jeg ville gjøre. Jeg begynte bare å bygge dem, og syntes det var veldig gøy å lære meg elektronikk. Jeg kunne ikke akkurat planlagt at alt dette skulle skje, for det er en såpass rar greie.
- Jeg spør Simone om hun har noen utdanning, og hun ser forvirret på meg. Etter et par forsøk slår vi over til engelsk, og hun forstår hva jeg mener. Hun gjentar ordet for seg selv et par ganger, som for å lære seg det, og ler litt før hun fortsetter.
- Jeg begynte å studere fysikk, men jeg hoppet av etter et år. Jeg har ikke noen utdanning innen elektronikk eller roboter, jeg syntes egentlig bare det var spennende og hadde lyst til å lære mer.

SELVLÆRT. Simone lærte seg det hun trengte på egenhånd, og begynte å laste opp videoer av robotene på nettet. Hun er klar på at det var vanskelig å lære seg alt selv, men at det ikke er umulig.

- Det er klart at alle kan få det til. Det er vanskelig uansett når man skal lære seg ting på egenhånd, for man vet ikke hva man skal lære seg og hva som er viktig.
- Hun anbefaler å benytte seg av læringsvideoene på sparkfun.com, samt å søke litt rundt på Youtube.
- Det finnes mange gode Youtube-kanaler, det var det jeg brukte selv. Ikke min da, jeg forteller jo ikke noe om hvordan man lager disse robotene, legger hun til og ler.

Når Simone skal lage roboter prøver hun ofte å løse hverdagsproblemer, eller ting hun synes er vanskelige og slitsomme å gjøre. Hun bruker ikke så mye tid på å tenke ut ideer, men bruker heller problemer fra hverdagen til å komme på nye ting.

SIMONE GIERTZ

Alder: 26 år.

Fra: Stockholm, Sverige.

Leser: Helst fantasy, liker spesielt *Abhorsen* av Garth Nix og Robin Hobbs bøker.

Ser på: *Skam*.

- Det var aldri sånn at jeg satt hjemme med en bok og tenkte at «nå skal jeg lære meg dette», men jeg hadde en idé om hva jeg ville lære meg å bygge.
- For å holde motet oppe bør man også ha det gøy med læringen, tror hun.
- Det er viktig å ha det som et ekstra driv, ellers mister man fort energien.

ROBOTKOMEDIE. For mange kan konseptet «shitty robots» virke litt rart. Hvorfor ikke bare lage roboter som fungerer som de skal? Simone forteller at det hun driver med er en slags robotkomedie.

- Det er jo ikke noe gøy med bra roboter! Jeg synes selv at det er veldig gøy når ting går feil, når noe faller av eller bare ikke fungerer som det skal. Det er det som er morsomt.

- Hun har blant annet laget en robot som tar på leppestift, en som vasker håret hennes, og en som vekker henne ved å slå henne i ansiktet. Hennes egen favoritt er popkornhjelmene som hun lagde sammen med Adam Savage fra Mythbusters.
- Jeg føler meg veldig dum med mange av maskinene mine når jeg har de på meg. Med popkornhjelmene derimot...
- Hun stopper opp og mimer at hun tar på seg hjelmen, før hun kikker opp med et fornøyd uttrykk i ansiktet.
- Jeg føler meg «hur bra som helst»!

ASTRONAUTTRENING. Simone har fått gjøre mye kult i forbindelse med robotene sine. Hun synes det er vanskelig å velge ut hva som har vært det beste, og kikker lenge ut i luften mens hun smalner øynene. Hun begynner på setningen flere

ganger før hun stopper opp igjen, og synes tydelig at det er vanskelig å finne de rette ordene.

- Jeg har fått gjort så himla mange ting, og jeg blir litt sånn ordknapp. Jeg tror rett og slett det kuleste er alle de bra menneskene jeg får jobbe med. Det høres veldig klisjé ut, men noen ganger må jeg stoppe opp og minne meg selv på at jeg virkelig er kompis med disse folkene.

Det er tydelig at det sosiale er viktig for Simone, og hun lyser opp når hun snakker om samarbeidet med Adam Savage, om alle menneskene hun har møtt og hvor spennende bransjen er. Hun håper å få til enda flere samarbeid framover, og at hun får mer tid til å bygge roboter igjen.

- Jeg gjør litt forskjellige ting akkurat nå, jeg har blant annet laget en nettserie som heter DIY Astronaut hvor jeg gjennomfører mitt eget astronauttreningsprogram.
- Hun lener seg fram i stolen, og merket på gensenen hennes med NASA-logoen blir synlig. Drømmen om å dra til verdensrommet er stor og engasjementet sterkt, men for nå nøyer hun seg med å produsere ting her på jorda.
- Jeg skal lage tre ulike tv-serier på ulike plattformer, så jeg får en del å gjøre. Jeg håper på å bygge noen nye roboter snart, men jeg reiser så mye at jeg har ikke rukket å planlegge akkurat hva jeg skal bygge.

HOLDE SEG OPPDATERT. Hvis man vil se på det samme som Simone på Youtube går det mye i talk shows og komediekanaler.

- Jeg ser mye på *Late Show*, *The Daily Show* og *Last Week Tonight*. Det er den beste måten for meg å holde meg oppdatert på politikk. Ellers liker jeg godt komedie, sånn type Jenna Marbles og Grace Helbig, det er morsomt.

- Det er umulig å høre at Simone er svensk når hun snakker engelsk, og hun høres spesielt amerikansk ut når hun begynner å liste opp programmer. Hun forteller at hun unngår å følge med på robotkanaler på YouTube på fritiden.
- Det er som en jobb. Jeg så mye på det før fordi jeg syntes det var kult, men nå er det så jobbrelatert. Jeg ser ikke på det når jeg skal kose meg. **UD**

SMÅ MARGINER: Teknikken må være på plass for at mann skal bli en god fekter.

Fektingens hårfine marginer

Røtter i brutal krigskunst og assosiert med barnevennlige pirater. NTNUI Fekting har funnet sin nisje.

TEKST: **Andreas Alstad**

FOTO: **Sebastian S. Bjerkvik**

– Folk forbinder fekting med Kaptein Sabeltann, der man slår hardt og kanskje hugger hodet av folk, forteller leder Andreas Nistad av NTNUI Fekting. Det er mer teknisk enn som så. I kårdefekting skal man få sverdspissen til å treffe motstanderens drakt, samtidig som man må unngå å bli truffet selv.

Tradisjonsrik kampsport

Fekting har sine røtter tilbake i oldtidens Egypt. Der var det en del av treningen til hæren, og det ble arrangert konkurranser der man kjempet med stokker av tre. I Roma brukte gladiatorene blant annet sverd og spyd i svært brutale kamper der det sto om liv eller død. I middelalderen oppstod ridderturneringer i Frankrike. Der skilte man mellom lagkamp og kamp mellom to riddere. Bruk av skarpe våpen gjorde at det ble store mannefall blant deltakerne. Senere ble det lagt til regler som blant annet innførte mindre farlige våpen. I Norge har fekting eksistert i organisert form siden rundt 1900-tallet.

– I Trondheim har man tre fekteklubber. I tillegg til oss er det Tordenskiold og Luftkrigsskolen. Om jeg ikke tar helt feil, inngår fekting hos Luftkrigsskolen i

en militær femkamp, forklarer Nistad.

Hva skiller dere fra de andre fekteklubbene i Trondheim?

– Tordenskiold har mye større målgruppe enn oss. Der er det fektere fra førsteklasse og opp i pensjonistalder. Vi er ment for studenter og NTNU-ansatte. Vi har heller ingen profesjonelle trenere. De som har drevet profesjonelt har i så fall gjort det før de kom til oss. Vi er selvlært. Forrige semester arrangerte vi en turnering sammen med Tordenskiold, som ble veldig godt mottatt. Flere slike turneringer kan være et steg videre for oss.

På tross av, eller kanskje på grunn av, den manglende profesjonaliteten ble NTNUI Fekting kåret til beste konkurrerende klubb under Studentlekene i februar. De tok både første- og tredjeplassen i lagkonkurransen, mens Bergen Studentidrettslag tok andreplassen. Finalen ble avgjort to sekunder før slutt med stillingen 44-44.

– Det var en av fekterne fra Bergen som var helt overlegen. Han tok oss alle. Vi hadde null sjans, forteller Nistad.

– Men vi tok andre- og tredjeplassen i den individuelle delen. Alt i alt gjorde vi det best, sier han med et glis.

Viktigst med teknikk

Hva gjør en god fekter?

– Forskjellige fektere har forskjellige stiler. De defensive er statiske og parer for det meste. De er avhengige av å treffe på nesten hvert stikk. De mer offensive gjør ting så raskt at man ofte ikke oppdager hva som skjer før det er for sent. Noen er også så uforutsigbare at de klarer å kombinere forskjellige teknikker. De som er gode klarer å utnytte de fordelene de har i størst mulig grad, utdyper Nistad.

Teknikk i fekting er mer avansert enn hva som er synlig for et utrent øye. I NTNUI Fekting vurderer de å lage en video der man plasserer kamera på brystet til to fektere, og samtidig filmer dem med flere kamera. Når man i ettertid ser opptakene i sakte film kan man se spillet og det resulterende motspillet i kampen, og observere alle de samtidige bevegelsene i detalj.

Da Bartosz Piasecki skapte fektefeber på dagen med sølvmedalje i London-OL, påsto han at det er mye flaks i fekting. Den polskfødte fekteren mener det er lite som skiller nummer 1 og 50 i verden. For å illustrere marginene kan man se på en av poengreglene i kårdefekting: Om motspilleren treffer

deg 0.4 sekunder innen du har truffet han, blir det dobbeltpoeng, altså ett poeng til hver.

Ifølge Nistad er koordinasjon mellom bein og armer det mest sentrale i fekting.

– I armen ønsker man gjerne bevegelse i håndleddet og ikke albueleddet. Man vil gjøre sine bevegelser så usynlige som mulig. Da blir det vanskelig å gjøre mottiltak. Med beina flytter man seg ut av situasjonen med en gang man blir fanget selv, og springer framover når man har mulighet til å ta poeng. Å være fanget vil si at man har sin kårdetupp på utsiden av motstanderens kårdeklukke. Fortsetter man spillet, vil din kårde til slutt peke ut, mens motstanderen kan treffe deg.

Sjakk med sverd

Den psykologiske delen av fekting kan slå begge veier. En vanlig kamp går til fem poeng, mens en konkurransekamp går til 15. Om man gjør det samme i hver kamp, blir taktikken din forutsigbar og motstanderen gjør mottiltak. Nistad forteller at det viktige er at man kommer inn i et mønster hvor du klarer å reagere på ting, og samtidig gjenkjenne manøvre som blir gjort av motstandere. En av Magnus Carlsens største styrker i sjakk sies å være hans evne til å improvisere.

– Det er ofte nye manøvre som kommer fram. Ofte får man nybegynnere som kan vinne hele turneringer, i alle fall på nivået vi holder på. En stil du aldri har sett før kan psyke deg litt ut, forklarer Nistad.

Fekting er en liten sport i Norge. Lederen for NTNUI Fekting understreker at det sosiale er det viktigste for gruppen.

– Vi er en gruppe på 15-20 aktive medlemmer, i tillegg til noen som er litt til og fra. Vi drar jevnlig på turer sammen, og samles for filmkvelder med fekterelaterte filmer, som for eksempel *Pirates of the Caribbean*. Gruppen kan være et meningsfylt fristed borte fra studier, hvor man kan skaffe seg venner utenom sin egen studie- og omgangskrets. Samtidig har vi ambisjoner om å dra på turer i Europa og nasjonalt for å konkurrere mot andre klubber.

For å sitere NTNUI Fektings egen hjemmeside: «Gjør fekting vondt? Bare hvis du føler deg truffet! Neida.» **UD**

Sportsredaksjonen gir rødt kort til...

Journalistene som intervjuer Rosenborgs nye gullgutt Nicklas Bendtner - «Petter Northug, har du hørt om ham? Han vil gjerne vise deg rundt på Trondheims utesteder, er det noe du kan tenke deg å være med på?» For det første gir dansker en god f i norske nisjesporter. For det andre har vel Lord Bendtner greid å rote det til i de fleste klubbene han har spilt for på egen hånd. Han trenger ikke kvikke norske journalisters hjelp. La ham servere oss mål og ikke skandaler.

Barcelonas attitude - Én ting er å levere kanskje den villeste opphentinga i fotballhistorien da de på mirakuløst vis hentet inn PSGs ledelse i åttedelsfinalen i Champions League. Dessverre kommer dette med en grusom bismak, da flere av spillerne har for vane å opptre direkte uspiselig på banen. Med den tidligere biteglade uruguayaneren Luis Suárez i spissen legger de seg ned og jamrer seg ved den minste berøring fra motstanderne. Sånt må bort. Deilig å se at Norges nye landslagssjef Lars Lagerbäck også irriterer seg grønn over dette.

FIS - Sportspolitikk kan høres tungt ut for de som ikke er sportsinteresserte. Det er dog forbausende mye underholdning som foregår rundt omkring. Etter at Det Internasjonale Skiforbundet (den siktende part) valgte å anke dopingdommen mot Therese Johaug, har man nå prøvd å finne ut hvem som sitter i dopingpanelet til nevnte organisasjon. Det vil de ikke offentliggjøre. Det er likevel kommet for dage at det kan være representanter fra Finland og Russland. FIS nekter for at det er en politisk motivert anke.

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til mellom 1800 og 3500 tegn inkludert mellomrom. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på underdusken.no.

Kontakt debattredaktør Kjell Robin Skyberg Eikrem på debattredaktor@studentmediene.no

ILLUSTRASJON: Christian Høkaas

Positiv særbehandling

Mangfold er bra. NTNU, arbeidslivet og samfunnet som helhet trenger mangfold. Derfor er gratis lunsj og mattehjelp et viktig tiltak, skriver leder Marte Øien av Studenttinget NTNU.

MARTE ØIEN
Leder, Studenttinget NTNU

Tiltak som Jenter og teknologi og jenteprosjektet Ada, er tiltak som har påvist god effekt. Det bør NTNU drive mer med. Flere tiltak av denne typen kan føre til at bruken av kjønnspoeng blir unødvendig, og dette mener Studenttinget er en god utvikling. Likestillingslovens § 7 åpner for at man kan innføre positiv særbehandling, der særbehandlingen er egnet til å fremme lovens formål.

Studenttinget synes holdningen om at man satser på å holde på de kvinnene man får inn er god, selv om det medfører visse forskjeller for studentene. Vi ønsker også tilsvarende prosjekter på for eksempel helsefagutdanningene velkommen, hvor det underrepresenterte kjønn er menn.

Videre mener Studenttinget at et godt læringsmiljø er avhengig av en viss kjønnsbalanse. For å unngå frafall er det viktig at enhver studentgruppe føler seg velkommen og inkludert. Dette gjelder ikke bare kjønn, men også livssyn, funksjonsnedsettelse og etnisk bakgrunn. Å være i mindretall i en stor gruppe kan være utfordrende, og tiltak for å

fremme inkludering er derfor positivt. En del av NTNUs samfunnsoppdrag er å levere kandidater til arbeidsmarkedet. Det er i arbeidsmarkedet, som ellers i samfunnet, behov for et bredt mangfold, og vi er avhengige av at dette gjenspeiles på universitetet.

Særbehandlingen ved Kalvskinnet er til for å fremme likestilling. Tilsvarende tiltak har blitt behandlet av likestillingsombudet tidligere, og har blitt ansett for å være innenfor lovens rammer. Studenttinget støtter prosjektet, men vil gjerne se flere av dem, der man også tar vare på flere perspektiver av mangfold.

SØNDAG 11. JUNI 2017

TOPP7

TRONDHEIMS RÅESTE TUR

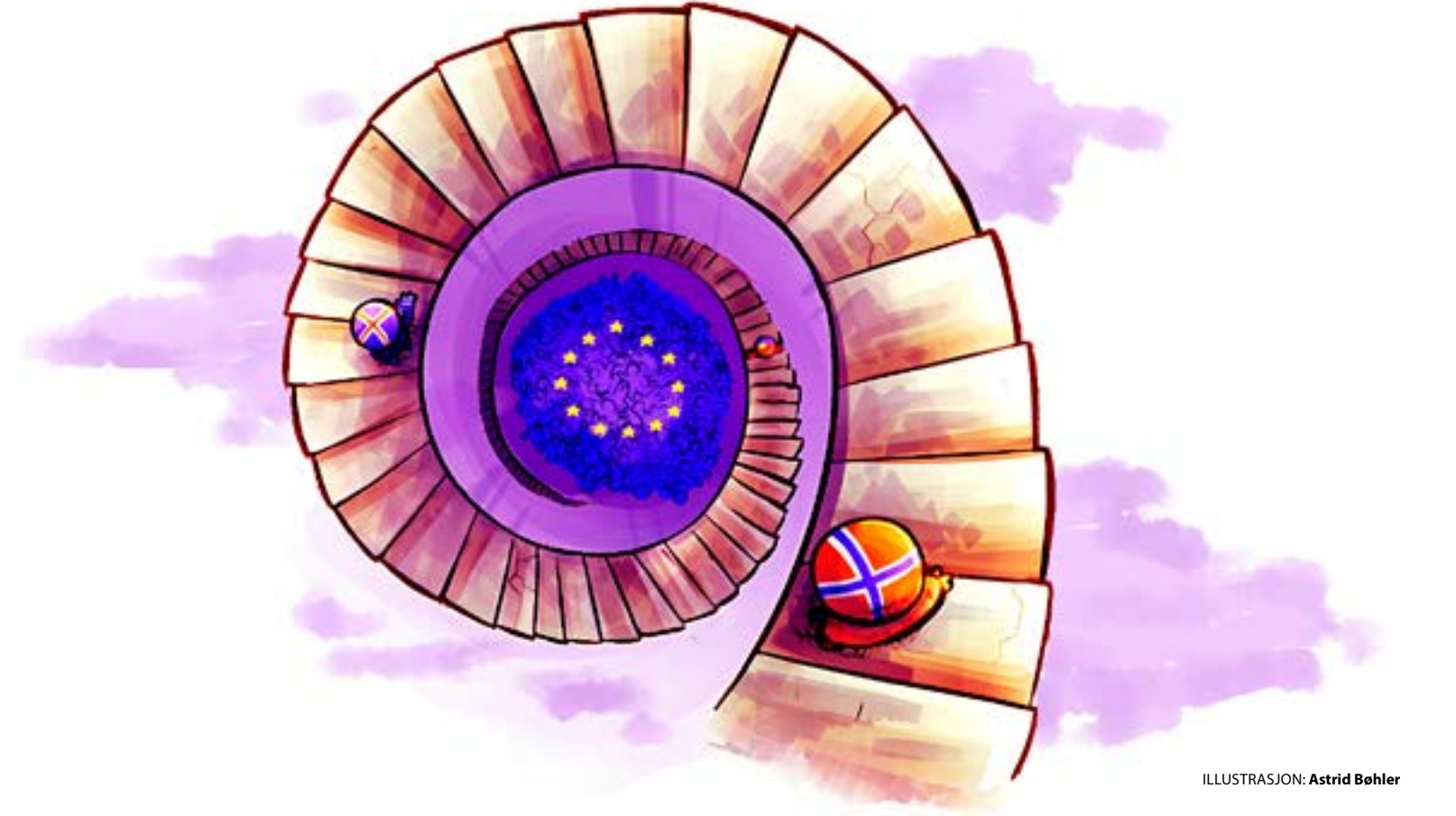

Meld deg på:
www.topp7.no

Trondhjems Turistforening

ILLUSTRASJON: Astrid Bøhler

EØS – kappløpet mot bunnen

Ole Jørgen Abrahamsen og Håkon Edøy Hanssen er kritiske til EØS-avtalen, og mener Norge i stedet kan ha en handelsavtale med EU.

OLE JØRGEN S. ABRAHAMSEN
SVs studentlag Trondheim

HÅKON EDØY HANSSEN
Rødts Universitetslag Trondheim

EØS er en abonnementsordning på markedsliberalistisk politikk, hvor reglene settes utenfor demokratisk kontroll. Resultatet er et Norge med politisk ansvars fraskrivelse, arbeidslivskriminalitet og et mindre progressivt skattesystem enn i USA.

Det norske folket har sagt nei til EU to ganger, likevel blir vi gradvis mer pressa inn gjennom EØS, en avtale som ifølge KS Kommunens Sentralforbund påvirker over 70 prosent av alle demokratiske prosesser i Norge i det skjulte. Denne påvirkningen ligger utenfor all demokratisk kontroll, da reglene settes av byråkrater, mens de folkevalgte godkjenner eller sender forslagene til revidering. Et bedre eksempel på et teknokrati, hvor elitene styrer, skal en lete lenge etter.

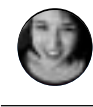
EØS-avtalen innlemmer Norge i EUs indre marked. Dette innebærer fri flyt av varer, tjenester, kapital og arbeidskraft innenfor EUs områder. EØS-avtalen gjør det dermed ulovlig for staten å favorisere bedrifter, dette fører til at det er fritt fram for investorer i det norske markedet. Hvis en investor i dag finner ut at det er større mulighet for utbytte i et annet land kan de på dagen flagge ut bedriften. Dette vil være «rasjonelt» fra investoren sin side fordi det tilsier mer profitt, uavhengig av om det driftes med overskudd i Norge. Resultatet er en norsk stat som er mer opptatt av å tilfredsstille investorer enn å for eksempel bygge ut en grønn industri. Det er et evig kappløp mot bunnen, og taperne er 99 prosent av den norske befolkningen.

Det blir en hard kamp mellom de svakeste i samfunnet. Hvor faglærte og andre uten høyere utdanning må konkurrere mot arbeidsinnvandrere som blir tilbudt langt dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som har vært vunnet fram gjennom flere tiår med arbeiderkamp. Fagbevegelsen står igjen med en umulig oppgave: å forsvare vilkårene til arbeiderklassen innenfor et åpent arbeidsmarked i hele EU. Et kappløp mot bunnen der de eneste som vinner er investorene og de velstående kundene.

Tilhengerne av EØS-avtalen sier ofte at det ikke eksisterer noen alternativer, at vi er avhengig av avtalen for å handle med EU. Dette er ikke riktig. Dersom EØS-avtalen blir sagt opp vil vi falle tilbake på frihandelsavtalen som vi hadde før EØS ble innført. Denne avtalen sikrer tollfri handel med industrivarer, men ikke varer og tjenester. Dette kan endres gjennom en ny avtale. Dette burde la seg gjøre, da EU har over 50 handelsavtaler per dags dato. Et godt eksempel er Sveits. De trakk seg ut av EØS-forhandlingene samtidig som Norge fortsatte sine, og har i dag et sett med handelsavtaler som gir dem tilgang til EUs indre marked, uten å automatisk måtte implementere de mange markedsliberalistiske direktivene som kommer fra Brussel. Påstanden om at ingen alternativer eksisterer undervurderer også hvor stor handelspartner Norge er for EU. I 2013 var vi den femte største eksportøren til EU og var ansvarlig for 20 prosent av deres forbruk av naturgass. Dette setter oss i en god forhandlingsposisjon med tanke på en potensiell ny handelsavtale med EU. Det vil ikke være like lett for EU å gjøre et eksempel ut av oss, slik de har gjort med Hellas i snart seks år.

Man(n) kan stelle bestemor

Nisrin El Morabit er mot kjønnskvoltering, men skriver at det er et nødvendig virkemiddel så lenge vi har et av de mest kjønnsdelte arbeidsmarkedene i verden.

NISRIN EL MORABIT

Sykepleierstudent og stortingskandidat for Sør-Trøndelag SV

Fire av ti mannlige sykepleierstudenter dropper ut av studiet. Det er kanskje ikke så rart når veiledere, lærere og medstudenter alle er kvinner. I pensumlitteraturen er sykepleieren konsekvent omtalt som «hun», og jeg husker godt de første ukene i sykepleiestudiet, hvor foreleser etter foreleser ønsket velkommen til guttene med tillegget «dere skal vel ta videreutdanning innenfor intensiv». En mannlige sykepleier skal altså gjøre noe actionfylt – ikke drive med stell av bestemor på et sykehjem.

Menn i kvinnedominerte yrker forventes å ha kvinnelige kvaliteter og mange forteller om utsagn som «du er vel sikkert homofil». Mannlige sykepleiere er også fjernt for pasienter som ser forundret på den de tror er legen som gjør seg klar til stell.

Vi må slutte å se på omsorgsyrker som noe som bare jenter kan gjøre. For det første forteller det menn at omsorg og empati ikke er noe som «ligger i deres natur». For det andre gir det lite respekt for yrkesgruppens faglige kunnskap, ikke bare om omsorg, men også kunnskap om anatomi, fysiologi, biologi, psykologi, og medisin.

Jeg er mot kvotering. Men det er et nødvendig virkemiddel så lenge vi har et av de mest kjønnsdelte arbeidsmarkedene i verden – menn skal mekke bil eller bli realister og ledere, mens kvinner læres opp fra tidlig alder å ta vare på de rundt seg. Fortsatt er det slik at skolerådgivere sender gutter til tekniske fag og jenter til omsorgs- eller kreative studier.

I fjor ble de såkalte jentepoengene fjernet i tekniske fag ved NTNU. Ved noen av linjene resulterte det i at kvinneandelen gikk ned fra 50 prosent til 23,7 prosent. Dette viser at kvotering fungerer, og at det var for tidlig av NTNU å fjerne det.

STUDENTKVITTER

ølg oss på twitter.com/dusken.no

Etikk og filosofi inn i AI-utviklingen, ja takk! #samfundsmøte @EliseLandsem

Er det slik det føles å være på en bedpres? Som Dragvolling har jeg ingen sammenligningsgrunnlag. #samfundsmøte @L_Kronoz

Enormt! Samfundets Symfoniorchester spilte 'Dovregubbens Hall' i forkant av kveldens #Samfundsmøte Dette lover godt! @Premiumbants

... at problemet med Rocky Horror er når du går på herredoen, men begynner å lure på om du har gått feil @Spitposten

“Saken om skolepenger er ganske interessant. Studentene sier nei. Rektorene sier nei. Politikere sier ja. Burde man ikke høre på de berørte? @MariaHonerod

Brannalarm på Dragvoll seier alltid «det har brutt ut brann». Foreslår at vi til neste gong endrar ordstillinga til «har det brutt ut brann». @ardjar

Gratulerer, ti nye #SFF. @NTNU tildelt to, begge tilknyttet Institutt for #fysikk. Takk, @forskningsradet! @GunnarBovim

DEBATTKALENDER

TIRSDAG 21. MARS
Europeisk integrasjon
Når: 18.00
Sted: Kulturtorget, Trondheim folkebibliotek.
I anledning 60-års jubileet av Romatraktaten, som dannet grunnlaget for Det europeiske økonomiske fellesskap, inviterer den italienske ambassaden og Europabevegelsen i Sør-Trøndelag til en paneldebatt rundt temaer som EUs grunnleggende verdier, integrasjonens virkning på Europa, og betydningen framtidige endringer i unionen vil ha for Norge.

ONSDAG 22. MARS
Presidentvalg til ISFiT 2019
Når: 19.00
Sted: Storsalen
Den neste ISFiT-presidenten skal velges! Samfundets medlemmer velger hvem som skal lede studentfestivalen, og kan stille spørsmål til kandidatene etter at de har presentert seg fra talerstolen. Valget foregår ved urnevalg, og man må ha med det røde medlemskortet for å ha stemmerett.

TORS DAG 23. MARS
American Foreign Policy: A dialogue with the U.S. Chargé d’Affaires
Når: 16.00
Sted: Sellanraa kafé
Hvordan vil USAs utenriks- og sikkerhetspolitikk se ut under Trump-administrasjonen? Hvilke utenrikspolitiske temaer anser Trumps øverste diplomat i Norge som mest sentrale i 2017? Og hva er status på det bilaterale forholdet mellom USA og Norge? Dette er temaer som YATA Trondheim ønsker å ta opp når de arrangerer kafémøte med Jim DeHart, Chargé d’Affaires (fungerende ambassadør) ved USAs ambassade i Norge.

LØRDAG 25. MARS
Samfundsmøte: Multikulturalisme
Når: 19.00
Sted: Storsalen
Multikulturalisme og det flerkulturelle samfunnet er en av de mest ansente debattene i Europa og andre steder i verden i dag. Et annet tema som har skapt mye debatt er spørsmålet rundt etnisitet, og hva det vil si å være etnisk norsk. Studentersamfundet ønsker å diskutere dette, i tillegg til temaer som integrering, segregering, assimilering, og «svenske tilstander».

MANDAG 27. MARS
Klimavalg 2017: Hva mener stortingskandidatene?
Når: 19.00
Sted: Litteraturhuset i Trondheim
Klimavalgalliansen inviterer aktuelle stortingskandidater fra Trøndelag til samtaler rundt aktuelle problemer knyttet til klimaet. Kveldens gjest er Gjertrud Berg fra Miljøpartiet De Grønne.

MANDAG 27. MARS
Students at Risk: Arab Spring
Når: 19.00
Sted: Litteraturhuset i Trondheim
SAIH Trondheim arrangerer et seminar om studenters rettigheter og den politiske situasjonen i dag i noen av landene som i 2011 opplevde opprørene kjent som den arabiske våren. Arrangementet foregår på engelsk.

ONSDAG 29. MARS
Campuskampen: Tøffellavstand eller byliv?
Når: 19.00
Sted: Litteraturhuset i Trondheim
Trondheim bolig- og byplanforening og Trondhjems Arkitektforening inviterer til debattmøte om samlet campus og byen. Det blir debatt med Gunnar Bovim, Hilde Bøkestad, Aksel Tjora, Monica Rolfsen, Børge Beisvåg og en representant fra Studenttinget NTNU.

SAMFUNDETLEDER

Gabriel Qvigstad, leder ved Studentersamfundet i Trondhjem

ILLUSTRASJON: Benjamin Drews

Riv ned muren!

NTNU har sagt til oss at de ønsker å «fylle våre behov». Da kan vi formidle at vi ønsker å tilfredsstille universitetet også. Akademikerne og studentene bør igjen forenes på Samfundet.

Abstinensene hos foreleseren er til å ta og føle på. «Jeg forventer at dere tar del i diskusjonen i dag», blir hvisket utover forelesningssalen med et bedende blikk. Studentene ser ned i pulten for å desperat unngå øyekontakt. Den totale stillheten er et faktum nok en gang. Muren mellom foreleser og student kan virke ugjennomtregelig.

Samfundsmøter, onsdagsdebatter og kulturelle arrangementer er arenaer som passer både studenter og akademikere. Etter den seriøse delen kan det være politisk nachspiel hvor det sosiale og det intellektuelle smelter sammen i en blanding av seriositet og humor. På Østblokkfesten for halvannen uke siden skjedde noe som burde skje oftere. Symbiosen oppstod da en foreleser fra NTNU debatterte satanisme med fire studenter i lik Adidas-

joggedress. Studentene satt som tente lys i starten, men så startet debatten. Skillet mellom studentene og akademikere brytes ned når rammene legges til rette for det. Fakultetsbarrierene eksisterer ikke på Samfundet.

Er det et sted fusjonen til NTNU har kommet lengst, så er det hos oss. Når man klarer å blande personer med spesialkompetanse og folk med helt nye perspektiver vil det oppstå magi. Dette får du ikke ved å lage fancy bygg med høye glassgårder og kalle det for «innovasjonssenter», «hub», eller «inkubator». Det er sosiale arenaer der alle studenter og akademikere føler seg velkomne som må til. Samfundet skal være sentrum for det levende laboratoriet som effektivt samler både akademikere og studenter. Forrige uke hadde vi fire politiske arrangementer som ble fylt til

randen. Oppslutningen blant studentene har doblet seg på et par år, nå må akademikerne komme etter.

Fram til 1960 levde akademikere og studenter side om side på Studentersamfundet. De ansatte på NTH forlot Samfundet dette tiåret i all frontpolitikkens ståhei, men nå er 70-tallet over. La dette bli våren der vi river ned muren og ønsker akademikerne tilbake på Samfundet etter 40 år med segregering. Kjære ansatte på NTNU, og de øvrige utdanningsinstitusjoner: Kom for å få utfordret deres standpunkt, gå på talerstolen for å ytre dere, og se at deres kunnskap er ettertraktet. Delta i våre debatter, integrer dere sosialt, lær av studentene og møt oss der vi har møttes i 107 år. Våre dører er herved åpne.

Slaget om Høyskoleparken

Det som utspiller seg er ikke en prøveinnspilling til en hittil ukjent Ringenes Herre-oppfølger. Det er Trondheims egne krigere som er i aksjon.

TEKST: Ragnhild Midtbø | FOTO: Lasse Georg Tønnessen

KARAKTER: Rollespillet handler om å skape karakterer, og leve de ut. Det er ikke så farlig om man vinner eller taper, det viktigste er å ha det gøy.

– Deng skal det bli uansett.

– TOR

Det er andre søndag i mars. Snøen ligger fremdeles på bakken, men synger på siste verset. Sola bryter gjennom skylaget, fuglene kvitrer, og i det nærmeste treet henger det en stålhelm og blinker. Det er duket for Den Nordlige Fantasiunions trening – populært kalt deng.

– Første gang jeg hørte om DNF tenkte jeg «fytti katta, så sært», men jeg prøvde det – og ble frelst etter første trening, sier Thomas.

Han trekker fram lekenheten, nostalgien og vennskapene som det mest positive han har fått gjennom fritidsaktiviteten, som enkelte vil betegne som nokså spesiell.

– Man kan tenke tilbake på hvordan det var å være ti år gammel og få et karnevalkostyme av en voksen. Alt man ønsket var å samle vennene sine og løpe rundt i skogen! Mange kan nok kjenne på den følelsen av nostalgi når man tenker tilbake på det. Man kan spørre seg om mange har glemt hvordan man leker?

Rune tar opp ett av sverdene, prøvesvinger det i luften, før han legger det tilbake og kommenterer:

– For hvordan leker egentlig voksne? Det kan virke som dataspill er det eneste aksepterte.

Gruppen ser på hverandre og nikker bekreftende. Leggskinn og ringbrynjer festes, i det noen roper ut... – Og fotball!

OPPVARMING. Bager pakkes ut, og utstyr telles over. Er det noe som mangler? Thomas ser skyldig ut. Gikk det litt raskt med pakkingen denne søndagsmorgenen?

Vel, alt utstyret eller ikke. Tor ser ut over forsamlingsen, og sier med et smil:

– Deng skal det bli uansett!

De ti utøverne, alle kledd for anledningen, stiller seg i en sirkel – hvor strategien diskuteres. Solen reflekteres i stålhelmen og rustningene skrangler mens armene roteres under oppvarmingen.

Erik, som er en av Under Duskens utsendte – og i utgangspunktet her for å betrakte – blir dratt med i oppvarmingsøvelsen. Han ser rundt seg med et nølende blikk, før han beslutsomt slutter seg til ringen av polstrede, roterende armer.

– Det er fotograf til stede i dag, så husk å smile, formaner Tor.

Det fektes med overdrevne bevegelser og stor innlevelse. Etter noen forsiktige første slag, kaster Erik seg også inn i kampen i Høyskoleparken.

Det rulles i snøen, treff på ulike deler av kroppen gir poengscore og blir markert med høye rop. Hår og skjorter flagrer. Når man har blitt truffet og blir «drept» samles man ved «dødstreet», før man igjen kan komme ut på slagmarken. Var det slik vikingene så for seg Valhall? En evig sirkel av seier og død – om ikke evig, så i alle fall de to timene som treningen varer.

Bare noen meter unna kjører bussene sine vante ruter forbi den midlertidige slagmarken. Forbipassende betrakter det som utspiller seg foran øynene deres med lange blikk og skeive smil.

KULE MÅTER Å DØ PÅ. Thomas dunker snø fri fra leggskinn. Gjengen samler seg leende rundt samlingsstedet sitt. Rune, som erklærer seg selv som gruppens mamma, drar fram en pose med nybakte scones med sjokoladebiter. Posen går på rundgang, og den rustningskledd gjengen diskuterer treninga, strategi og ukas hendelser.

Hvordan føles det å «tape»?

– Det er egentlig ikke fokus på å vinne eller tape, men heller på spill. Det er kulere å fortelle om den gangen du døde på en kul måte, enn den gangen du vant. Du vet, hver gang du har tapt har du «dødd» for en venn!

De andre ler, men er enige i at det er slik. Det er et gi-og-ta forhold. Man skaper karakterer og samarbeider, slik er rollespillet.

Opplever dere å bli lagt merke til på vei til deng?

Rune, Thomas og Tor ser på hverandre og smiler.

– Vel, å ta bussen fra Voll og ned hit i full utrustning kan være morsomt. En gang opplevde jeg at et barn pekte på meg og ropte «se mamma!». Men det er bare morsomt. Jeg tror moren ble mer brydd enn meg, forteller Thomas.

Medlemmene av DNF ler, mens de skjenker mer

kaffe i pappprusene sine.

– En gang møtte jeg en utvekslingsstudent da jeg gikk i rustning. Det var vinter, og iskaldt. «What happened to your horse», spurte han. «It froze to death», svarte jeg. Så lo vi begge to. Man kommer langt med litt selvironi, sier Tor og smiler.

SYKVELD MED GUTTA. Årstid og treningsforhold gjør at antall folk som deltar på treningene varierer. I vintermånedene er de gjerne mellom sju til ti personer på trening, mens tidlig på høsten kan det være opptil 20 personer. Det er ikke bare søndagsdeng gjengen driver med. De har også hytteturer, andre sosiale aktiviteter og kostymeverksted.

– Sykvelde med gutta, som jeg liker å kalle det, sier Thomas med et skrått smil.

På kostymeverkstedene arbeides det på private prosjekter, og de som deltar kan også få inspirasjon fra hverandre.

– Vi er en vennegjeng og en organisasjon – det er et godt sted å være.

Hvorfor driver du med dette?

– Først og fremst fordi det er gøy. Det er noe med det å leke seg igjen. Litt nostalgisk. Det å gjenoppleve noe man har vokst opp med, sier Thomas.

EN NY REKRUTT? Pausen er over, og det er duket for mer deng. Den nye øvelsen åpner for at det er alle mot alle. Det lurar farer overalt. Idet du tror du skal til å gi motstanderen din nådestøtet kan du kjenne et sverd i ryggen – og du må luske bort til dødstreet.

En ridder i skinnende rustning løper gjennom slagmarken, med skjoldet som beskyttelse. Han har et mål for øyet, en uoppmerksom motstander. Han når nesten fram, før han i et ufokusert øyeblikk klubbes ned bakfra og blir liggende med ansiktet i snøen og simulerer krampetrekninger i føttene.

Erik er virkelig blitt varm i den blå skjortelen. Han løper rundt på den åpne plassen og håndterer sverdet med presisjon. Han kommer løpende mot meg, og av sine lungers kraft roper han:

– Jeg føler meg som en mann!

Etter noen timer på deng tar vi farvel og tusler derfra. Idet vi snur oss, og skuer utover slagmarken i Høyskoleparken, kan vi se en av våre egne som ble igjen. Erik løper over snøen, med sverdet høyt hevet.

UD

– Første gang jeg hørte om DNF tenkte jeg «fytti katta, så sært», men jeg prøvde det og ble frelst etter første trening.

– THOMAS

DEN NORDLIGE FANTASIUNION

– En fantasybasert aktivitetsgruppe i Trondheimsområdet som fokuserer på fektning, improvisasjon, kostymebruk og levende rollespill (Laiv).

– Arrangerer fekte- og improvisasjonsaktiviteter meste parten av året.

– Ønsker å skape en møteplass hvor folk kan samles for å trene, øve og ha det gøy sammen.

Enkle fag for et enklere liv

Mange tar «enkle fag» for å samle studiepoeng med minimal innsats. – Vil man ikke bli utfordret, har man ingenting på universitetet å gjøre, mener NTNU-professor.

TEKST: Lisa Botterli Flostrand, Julie Noodd | FOTO: Hans Fredrik Sunde, Lasse Georg Tønnessen

På et tidspunkt så jeg etter lette fag jeg kunne ta for å samle opp studiepoeng. Jeg kunne tatt hva som helst, men valgte den letteste og enkleste veien.

Trygve Wiig kommer inn på Café Ni Muser i Trondheim, kjøper seg en kaffe og setter seg ned i en dyp stol. At han har tid til å treffe oss er ganske tilfeldig, han er i Trondheim bare et par dager. Wiig bor og jobber i Oslo, men har tilbrakt flere år som student i Trondheim.

Som mange andre studenter var han aktiv som frivillig, blant annet på Studentersamfundet. Mange av døgnetts timer ble brukt på frivillighet, og balansen mellom studier og fritid var til tider vanskelig å opprettholde. Han søkte derfor etter en lettvinnt løsning for å skaffe seg de studiepoengene han trengte. Løsningen ble såkalte «enkle emner».

– Jeg fant informasjon som jeg syntes var nyttig, og ville dele den med andre som var i samme situasjon som meg, sier han.

Fagene ble også kalt 60-fag. Det var 60 kroner for en tur-retur billett til Dragvoll for å ta eksamen. Det var alt som skulle til for å stå i emnet.

ENKLEFAG.GLØS.NO. Etter fire timer på gutterommet lagde Wiig nettstedet «enklefag.gløs.no». Billige studiepoeng for en trengende student, som han kaller det selv. Dette er en enkel side hvor du får oversikt over strykprosent, gjennomsnittskarakter og eksamensform i ulike emner. Han har ikke gjort noe for å holde nettstedet ved like etter at han lagde det i 2014.

– Det er rundt 1000 stykker innom rundt semestertart. Det er tydelig at mange har bruk for den, sier Wiig og smiler.

Selv benyttet han seg av flere enkle fag, blant annet medisin for ikke-medisinere og helsepsykologi og helsefremming. Ingen av fagene han valgte hadde direkte tilknytning til masteren han studerte til for å bli sivilingeniør i fysikk og matematikk.

– Det var kun for å samle studiepoeng. Disse fagene er veldig enkle, jeg brukte ikke mange timene på dem, sier han.

TRAVLE DAGER. Kristine Holst er en av dem som tok et enkelt fag forrige semester.

– Hva jeg driver med? Nei, jeg studerer for det meste, sier hun.

Hun har nettopp hatt forelesning, og viser vei til kantinen på Nevrosenteret på Øya. Vi tar oss til rette ved et av vindusbordene og snakker om løst og litt fast, femten meter under det hvite taket. Hun sitter med hendene foldet på bordet og tenker seg godt om før hun snakker.

Mens fotografen henter kaffe, forteller Holst at hun går førsteåret på medisinstudiet, og bruker mye tid på det.

– Det er vanskelig å få ting til å gå opp. Dagene er travle, og det kan være vanskelig å få tid til trening, andre gjøremål og å få vært med venner i tillegg, sier hun.

DEN ENKLE UTVEIEN: Tidligere NTNU-student Trygve Wiig lagde i 2014 nettsiden «enklefag.gløs.no», for å gi studenter en oversikt over lettvinnte emner for å samle studiepoeng.

– Jeg kunne tatt hva som helst, men valgte den letteste og enkleste veien.

– TRYGVE WIIG, TIDLIGERE STUDENT

UNØDVENDIG SLIT: – Hvor nødvendig er det å gjøre det veldig tungt for deg selv hvis du har muligheten til å slippe? spør medisinstudent Kristine Holst.

Da det var tid for å velge et perspektivemne forrige semester, anbefalte en av fadderne hennes å ta Introduction to Norwegian history. Hun ble fortalt at emnet var lett å bestå.

GJENTAGELSE AV PENSUM. Ifølge Trygve Wiigs nettside har Introduction to Norwegian history en gjennomsnittskarakter på C og en strykprosent på fem. At det ikke var noen obligatorisk innlevering var også en av grunnene til at Kristine valgte akkurat det emnet.

– Det var kanskje feil grunnlag for å velge faget, kanskje, sier hun ettertenksomt, og fortsetter: Det er jo noen som velger fag fordi de er veldig interessert i det. Jeg derimot tenkte at dette måtte jeg jo ha vært igjennom før, i løpet av mange års skolegang.

Det hadde hun også. Mye av pensumet var det samme som hun hadde hatt på barne-, ungdoms-, og videregående skole.

Hun understreker at emnet var interessant likevel.

– Det er ikke noe jeg kommer til å gå rundt og huske resten av livet, men det hjelper litt med å få en forståelse av hvordan Norge har kommet hit vi har kommet.

LITE ENGASJEMENT. Holst var ikke den eneste som valgte et enkelt emne forrige semester. Mange av de andre medisinstudentene på kullet hennes gjorde det samme.

– Jeg fikk følelsen av at de aller fleste tok noe som de hadde vært borti før, eller noe de regnet med at de skulle komme unna med uten å jobbe noe særlig.

Hun var ikke i så mange av forelesningene, men de gangene hun var der, opplevde hun at det var lite engasjement blant de andre studentene.

– Det inntrykket kan være farget av min egen innstilling til emnet, men samtidig var det ikke så mange som rakte opp hånden og stilte spørsmål.

Hun fikk inntrykk av at det var mange som var der av samme grunn som henne, hovedsakelig for å få sine 7,5 studiepoeng.

1800 TIMER. – Vi bidrar til å sikre, utvikle og informere om kvalitet i utdanningen, står det øverst på nokut.no.

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (Nokut) er et faglig uavhengig organ under Kunnskapsdepartementet. En av oppgavene deres er å godkjenne og føre tilsyn med institusjoner og utdanninger.

– Det er institusjonene selv som har ansvar for ►

FRA STUDIETILSYNS-FORSKRIFTEN

– § 2-2 av studietilsynsforskriften sier at studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500-1800 timer per år for heltidsstudier.

– Disse timene skal fordeles på kategoriene organiserte læringsaktiviteter, selvstudium, og eksamensforberedelser. Med dette skal en normal heltidsstudent kunne oppnå læringsutbytte og fullføre på normert tid.

– Det finnes altså et «fasitsvar» på hvor mye tid det skal ta å være heltidsstudent. Omregnet skal man bruke rundt 200 timer på et 7,5 poengs emne, noe som blir rundt 12 timer i uka.

– Det er jo noen som velger fag fordi de er veldig interessert i det. Jeg derimot tenkte at dette måtte jeg jo ha vært igjennom før, i løpet av mange års skolegang.

– KRISTINE HOLST, MEDISINSTUDENT

å gi en utdanning som har god kvalitet, og det er også de som må svare på kritikk hvis et studieprogram krever for liten studieinnsats av studentene, sier tilsynsdirektør Øystein Lund i Nokut.

Kravene som regulerer hva som skal til for å oppnå studiepoeng går ifølge ham både på læringsutbyttet og på omfang. For å nå det bestemte læringsutbyttet skal en gjennomsnittsstudent måtte bruke 1500 til 1800 timer.

– Studier som normalt oppnår læringsutbyttet på kortere tid, er ikke i tråd med Nokuts studietilsynsfor-skrift, sier Lund.

MINIMAL INNSATS. I snitt brukte Holst opptil to timer i uken på historieemnet, inkludert forelesninger. Hun leste når hun følte for det, i tillegg til noen dager med intensiv lesing rett før eksamen. Eksamen-soppgaven var veldig åpen, så hun tror hun kunne

hatt mye å skrive selv om hun ikke hadde lest noe særlig.

– Jeg skal ikke skryte på meg en veldig god karakter, men jeg stod med grei margin, sier Holst.

VANSKELIGE FAG ER IKKE ET MÅL. Professor Geir Arild Espnes er emneansvarlig i helsepsykologi og helsefremming, et av de «enkle» emnene som Trygve Wiig i sin tid tok. Han synes ikke at alle emner skal være vanskelige.

– Det kan ikke være noe mål at folk skal komme ut etterpå og si «Dette var uforståelig». Målet vårt må være at studentene skal si «Ja, dette forstår jeg», sier han med oppspilte øyne.

Vi sitter på Espnes’ kontor på Dragvoll, ifølge ham selv et av de beste kontorene for å se rådyr. Han sitter med beina i kors i en svart lenestol og bruker aktivt armene for å få fram poengene sine. Han har

rost fotografen for sløyfen hans og fortalt at den beste løsningen hvis man legger på seg med alderen er å bytte ut slipset med sløyfe.

– Bare skriv det og, sier han.

Nå forklarer han i et forrykende tempo at helsepsykologi-emnet er et introduksjonsfag, et første møte med et nytt område. Når man skal lage introduksjonsfag, må man tenke på hvordan man på best mulig måte kan få stoffet fram, mener han. Det er meningen at studentene skal bli fenget og få lyst til å lære mer, og da kan ikke emnet være alt for komplisert.

Fikk du noen tilbakemeldinger på emnet?

– Ja, det har ofte vært stinn brakke, full sal. Det er jo en slags tilbakemelding.

Espnes smiler stort mens han forteller at flere av studentene har sagt at de skulle ønske at alle emner kunne være lagt opp på samme måte som helsepsykologi.

– Å lære er ofte litt smertefullt. Man vil gjerne unngå den smerten det er å lære seg noe nytt.

– GEIR ARILD ESPNES, PROFESSOR

TA EN UTFORDRING. På spørsmål om hva han synes om at mange studenter velger emner utelukkende fordi de går for å være enkle, sukker han og tenker seg om et halvt sekund før han har et svar klart. Han synes det er feil ambisjon å tenke at man skal komme seg enklest mulig gjennom studiet, men kan likevel forstå hvorfor mange vil gjøre det lettere for seg selv.

– Å lære er ofte litt smertefullt. Man vil gjerne unngå den smerten det er å lære seg noe nytt. Det er litt som forandring forøvrig. Veldig ofte skyr folk forandringer.

Hvis man ikke ønsker å bli utfordret, synes ikke Espnes man har noe på et universitet å gjøre. Da synes han at man skal gå i seg selv og finne ut om det ikke er noe annet man heller kan drive med.

Selv valgte han å ta doktorgrad fordi det var vanskelig.

– Siden jeg startet her har hver eneste dag vært en utfordrende dag, og den dagen jeg ikke finner utfordringer ved universitetet, da skal jeg pinadø finne på noe annet. Unnskyld språkbruken.

SKAL VÆRE LITT HYGGELIG ÒG. *Har du noen oppfordringer til studenter?*

– Hvis du ser et emne som er enkelt, men som ser spennende ut, så er det ikke noe i veien for å ta det emnet. Men ta det fordi du har lyst! Da er du kjempehjertelig velkommen.

Det store smilet er tilbake.

– Og hvis du i tillegg har meninger, da er du ekstra velkommen.

Kristine Holst innrømmer at hun kunne fått mer ut av perspektivemnet, men angrer likevel ikke på at hun valgte et «enkelt fag».

– Matte for ikke-matematikere hadde eksamen

veldig tidlig, så det hadde vært litt deilig, smiler hun.

Hvordan hadde det vært for deg å ta et emne som tok mye mer tid?

Hun tenker seg om.

– Jeg hadde sikkert fått det til å gå. Men hvor nødvendig er det å gjøre det veldig tungt for deg selv hvis du har muligheten til å slippe? **UD**

NTNU har gjennom årene gjort mye for å sette en stopper for at mange velger fagene på feil grunnlag. Under Dusken har ikke lyktes i å komme i kontakt med kilder som kan opplyse om disse tiltakene.

Trygve Wiig har tidligere vært med i Studentmediene i Trondheim.

INSTILLING: Professor Geir Arild Espnes synes det er feil å tenke at man skal komme seg enklest mulig gjennom studiet. Han kan likevel forstå hvorfor mange vil gjøre det lettere for seg selv.

På stengrunn

Pengene Ion får av å tigge, sender han rett hjem til familien i Romania. Men han vil ikke fortelle kona hvor de kommer fra.

TEKST: Ragnhild Midtbø, Marie Lytomt Norum | FOTO: Sebastian S. Bjerkvik

Det er en hektisk formiddag på Trondheim Torg, og som de fleste lørdager, sitter Ion stasjonert i Prinsens gate. Narvesenkoppen som står foran han, er fylt opp av astmamedisin og småmynter. Vi går bort til den glade rumeneren, som smiler energisk til alle som går forbi.

– Vil du fortelle din historie, spør vi han, mens vi setter oss ned på huk. Vi introduserer oss selv som journalister, og viser han febrilsk et gammelt eksemplar av Under Dusken. – Min historie? gjentar han skeptisk. – Ikke bra, ikke bra. Trist. Komplisert. Han ser på oss med et tankefullt blick. – Dere kommer til å få vondt i knærne av å sitte på den måten, sier han, og før vi vet ordet av det ber han oss om å få noe å skrive på.

POLITIVOLD. Han åpner kladdeboken på en tom side, og skriver ned «1977». – Det var da jeg kom, sier han. Samtidig mimer han en fødsel, slik at vi ikke skal misforstå. Ion forteller oss om en vanskelig oppvekst i Romania, som både involverte fosterfamilie og barnehjem. Han skriver ned alle årstallene som var viktige under oppveksten hans. «18 år», noterer han, mens han smiler lurt til oss med glimt i øyet. – Det var da jeg møtte min kone. Etter dette var Ion et år i militæret, og senere utdannet han seg til å bli politi. Det tok ikke lang tid før han skjønte at han ikke kunne fortsette i jobben. – Politiet i Romania er ikke som i Norge. De bruker vold. Mye vold. For å illustrere hva han mener, mimer han en hånd som klemmes i en dør. Ansiktet hans skaper en smertefull grimase. Dette var ikke noe Ion ønsket å være en del av.

ION GRAMNEA

Alder: 39 år.

Fra: Romania.

ET MØTE MED RESPEKT. Allerede nå begynner vi å få vondt av å sitte på huk, og for å bli mer komfortable, setter vi oss helt ned på bakken. Rundt oss ser forbipasserende på oss med undrende blick. Ion har blitt varm i trøya, og etter en litt kronglete start, prater han som en foss. Mens vi sitter med Ion kommer flere innom. Noen med mat, noen med mynter, og noen med tomflasker. Han møter alle med et smil. – God bless you, sier han takknemlig til de som stopper opp. De brukte Google Translate for å kommunisere med hverandre, og hun skjønte at «alimente» betyr mat. Dermed gikk hun på butikken og kjøpte to fulle handleposer, som hun ga til Ion. De har fortsatt kontakt. Ion ser oss dypt inn i øynene. – Hun møtte meg med respekt, understreker han.

VENDEPUNKTET. Etter at Ion hadde bodd i Norge en stund, ble han dårligere og dårligere. Han gikk kraftig ned i vekt og astmaen forverret seg. En dag besvimte han, og ble hentet av ambulansen. Det var da han fikk sitt første møte med Salem menighet. I dag er Ion vakt for Salem, og til gjengjeld får han mat og en sofa å sove på. – Salem gir til meg, og jeg gir til Salem. Før vi vet ordet av det, reiser han seg opp for å vise oss hvor han sover. Han lar eiendelene sine bli liggende på bakken, og låser oss inn i Prinsens Gate 22B. Dette er et omsorgssenter for barn og unge med psykiske vansker. Under omvisningen viser han stolt fram sofaen, tv-en, kontoret, kjøkkenet og badet. Han gjentar igjen og igjen hvor takknemlig han er. **HVER TIME, HELE DAGEN.** Etterpå tar han oss med inn i kirken til Salem. Tiden flyr avgårde. Han tar seg tid til å prate med oss, viser ingen tegn til hastverk. Vi er imponert over at han har lært seg norsk på egenhånd, og blir mer og mer dratt inn i historiene hans. Allerede nå føles det ut som om vi har kjent hverandre lenge. – Jeg har ikke penger. Ikke jobb. Jeg er en tigger, men jeg er glad, sier han stødig. Hjemme i Romania har Ion kone og tre barn. De betyr alt for ham, og han viser stolt fram familiebildet. Han reiser tilbake til dem med jevne mellomrom. Pengene han får av å tigge, sender han direkte til familien. Han irriterer seg over at det er et tilleggsgebyr på 150 kroner i hver overføring. Det er kun det han får på gaten av mat, som han beholder selv. – I går fikk jeg 152 kroner, på torsdag 212 kroner. På det meste 384. Ion har likevel ikke klart å fortelle kona hvor han får pengene sine fra. Hun skal besøke ham i Norge i juni, og han håper at han kan få seg en jobb innen det. ►

Aller helst som maler. Kanskje som fisker.

– Jeg tigger tirsdag, torsdag, fredag, lørdag og søndag. Jeg sitter ute fra ni til ti, ti til elleve. Hver time, hele dagen.

Ion påpeker at det er viktig at vi skal skrive at han er lykkelig. Han forteller oss at han ser mennesker hver dag. Mennesker med store materielle goder, som likevel ikke er tilfredse.

– De sover ikke godt om natten, men det gjør jeg. Penger gjør deg ikke lykkelig.

VELSTELT. Etter en omfattende omvisning, går vi tilbake til Prinsens gate. Ion forteller om det første møtet med hverdagen som tigger.

I begynnelsen ble han tipset om hvordan tiggingen skulle gi størst mulig økonomisk fortjeneste. Han ble oppfordret til å se sjuskete og ustelt ut. At han burde la håret vokse og neglene gro. At han måtte passe på at klærne var slitte, og at lua ikke skulle sitte så fint på hodet.

– Det passer ikke for meg, sier han med et oppgitt uttrykk.

Det er viktig for Ion å se ordentlig ut, og ha rene klær. Han vil ikke bli tatt bilde av mens han sitter på bakken.

GATAS SUPERHELT. Å betrakte et hektisk byliv fra bakkenivå åpner for tanker, refleksjoner, og ikke minst observasjoner. Ion ser mye som mange andre ikke får med seg, fordi de haster forbi med musikk på ørene.

– Jeg har møtt utrolig mye godhet i Trondheim. Samtidig ser jeg også at det er store problemer i det norske samfunnet.

Særlig trekker han fram mangel på respekt for kvinner som et samfunnsproblem. Han har ved flere tidspunkt vært på riktig sted til riktig tid.

– En lørdagsnatt da jeg spilte trommer i Midtbyen, hørte jeg ei kvinne som ropte om hjelp.

Han fulgte lyden inn i et av Midtbyens smug, og oppdaget en mann som var i ferd med å presse en kvinne opp mot en husvegg. Kvinnen var tydelig livredd.

– Han ba meg komme meg bort, og sa at jeg ikke

skulle blande meg. Men det er ikke riktig. Man må bry seg!

Kvinnen klemte Ion, og uttrykte stor takknemlighet. Han tok henne med til Salem, hvor hun fikk mulighet til å snakke om det som hadde skjedd. De har fremdeles kontakt den dag i dag.

RØDE KORS-KNAPPEN. Latteren sitter løst idet vi er i ferd med å avslutte intervjuet. Han ber oss om å søke han opp på Facebook, og vipps, så har vi fått oss en ny venn.

– Nå skal jeg gå å kjøpe meg en kaffe, sier han.

Vi tilbyr oss å spandere en kopp. Han smiler lurt til oss, tar opp en tjukekroning av koppen og sier at han har penger selv. Han løfter opp posen med pante-flasker som han fikk tidligere.

– Jeg trykker på det røde krysset når jeg panter. Det er så mange mennesker som trenger det mer enn meg. **UD**

– De sover ikke godt om natten, men det gjør jeg.
Penger gjør deg ikke lykkelig.

MALER ELLER FISKER: Ion Gramnea håper han har fått seg jobb innen kona kommer på besøk fra Romania i juni.

Studer mediefag i studiebygda Volda

Volda er kjent for eit godt studentmiljø, med eit mangfald av lag og organisasjonar. Engasjerte studentar gir studiebygda årlege høgdepunkt som Fadderveka, VEKA, Animation Volda, Den Norske Dokumentarfilmfestivalen og X2. Høgskulen i Volda har om lag 4000 studentar, og er den største høgskulen i Møre og Romsdal. Høgskulen er også av dei største i landet på internasjonalisering, og det blir, om ønskjeleg, lagt til rette for eit semesteropphald i utlandet.

- Høgskulen tilbyr desse medieutdanningane:**
- Animasjon
 - Journalistikk, spesialisering avis/nett
 - Journalistikk, spesialisering tv/radio
 - Media, IKT og design - mediedesign
 - Media, IKT og design - medieproduksjon
 - Mediekunnskap
 - PR, kommunikasjon og media
 - Master in Media Practices

**HØGSKULEN
I VOLDA**

hivolda.no

Med døden som drivkraft

Ifølge Thomas Dybdahl er nøkkelen til suksess å være lykkelig – og en god del flaks.

TEKST: Anne Lovise Finnøy Bakken | FOTO: Hedda Rysstad

Thomas Dybdahl har alltid latt seg inspirere av andres musikk og egne tidligere erfaringer. Han forteller om å være 19 år, en periode av livet da alt føltes sterkere, inkludert musikk.

- Jeg hadde en ordentlig Neil Young-periode etter at jeg flyttet hjemmefra. Det var meg, noen kompiser, og et hus vi hadde leid sammen. Ingen-ting var på stell, men jeg hadde nettopp oppdaget *Harvest Moon*. Jeg lå og hørte på den og tenkte på at jeg hadde resten av livet mitt foran meg.

The Great Plains er Dybdahls syvende album, i tillegg til flere plater, singler, og andre prosjekter i bandet The National Bank. Artisten har holdt det gående siden 1998, men innrømmer med en lett latter at produktiviteten var høyere for noen år siden, da drivkraften var frykten for å dø.

- Jeg jobbet skamkjapt, for jeg hadde jo ikke lyst til å dø og ikke gjort ferdig plata. Jeg spilte inn seks plater på seks år. Jeg jobber jo faen så tregt nå. Det tar jo meg fire år å få ferdig én plate.

Dybdahl mener imidlertid at det ikke vil ta like lang tid til neste plate, og forteller at han skal begynne allerede i år etter at Europa-turnéen er ferdig i juni.

Uortodokse instrumenter
Til tross for det som ser ut som en hektisk lørdag

THOMAS DYBDAHL

Alder: 37 år
Aktuell med:
Albumet *The Great Plains*, konsert i Storsalen, og Europa-turné.

Ditt råd til trondheimsstudenten?
Jobb veldig veldig hardt og elsk det du holder på med. Har du passion, og vil du virkelig, så vil aldri det du gjør føles som et ork.

Din beste kulturopplevelse?
Den aller beste konsertopplevelsen jeg har hatt var da jeg så Radiohead på Roskilde i 1997. De hadde akkurat sluppet plata *OK Computer* og det var som å se noen fra en helt annen planet. Det pissregnet og jeg enset det ikke en gang.

Frykter du døden?
Jeg er ikke så redd for å dø, men heller å bruke tiden feil.

før konsert i Storsalen, sitter Thomas med hatt på hodet, lunt skjerf i halsen og en stoisk ro. Akkurat slik man ser for seg mannen bak musikken. Han sier at musikken reflekterer personligheten.

- Jeg er veldig rolig som person. Jeg trives best med en lang horisont foran meg, hvor alt er stødig og avslappet. Derav navnet på platen, *The Great Plains*. Men, noen ganger må man jo bare bli litt sprø.

Det litt sprø kommer fram midt i det siste albumet. Dybdahl forteller om et innlegg på Facebook hvor han oppfordret folk til å sende inn lyder fra livet og nabolaget sitt som ikke er instrumenter, men likevel musikalske.

- Jeg fikk tonnevis av rare lyder som jeg har brukt i sangen «No Turning Back». Folk sendte meg alt mulig rart, fra babylyder til lyden av iskrem-bilen, og jeg brukte alt det i sangen.

Bakover, ikke framover
På det nye albumet har flere jobbet sammen med Dybdahl om låtene, blant annet Ingrid Helene Håvik fra Highasakite. Til tross for så mange innspill i musikken, blir den ikke noe mindre personlig.

- Det blir feil å si at noe musikk er mer personlig enn annen. Jeg gjør alt for å få en okay sang eller tekst. ►

– Jeg jobbet skamkjapt, for jeg hadde jo ikke lyst til å dø og ikke ha gjort ferdig plata.

Det er det der eureka-øyeblikket hvor alt klaffer. Alle sanger må ha det, men det er jævla nice når det kommer i begynnelsen.

Likevel skorter det ikke på det fiktive i sangtekstene. Litt kreativitet kan man unne seg for å få et slikt eureka-øyeblikk.

– Jeg lar ikke mitt eget liv stå i veien for en god historie, men jeg synes det er fint at den er forankret i noe jeg kan identifisere meg i. Jeg har likevel ingen dogmer på at om det ikke er sant så kan jeg ikke skrive om det.

Thomas deler imidlertid at det nye albumet består av et nostalgisk tilbakeblikk på hva som har gjort ham til den han er i dag.

– Jeg tenker tilbake og det virker som om det var i går. Da får jeg den angsten om at framtiden vil gå forbi like raskt.

Til tross for et retrospektivt album, er det alltid nye lekser å lære, skal vi tro ham.

– Om jeg kun har igjen så mye tid som jeg har opplevd, må jeg i hvert fall forsøke å gjøre alt riktig. Jeg føler at jeg bare gjør nye tabber. Jeg lærer kanskje noen ting, og så gjør jeg nye tabber.

Hva lykken angår

Det er enkelt å spørre Thomas Dybdahl om hva som gjør ham glad, han har mye å si.

Han forteller at han alltid søker etter hva som gjør ham lykkelig og hvordan han kan gjøre mer av det, samtidig som han gjør mindre av det som gjør ham stresset og utilpass.

– Jeg er sjelden mer glad enn når jeg kommer hjem fra spillejobber som har gått kjempebra, og jeg har to dager der jeg ikke trenger å gjøre en dritt. Jeg er gammel nok til å legge fra meg skammen over at jeg ikke bidrar til noe de to dagene.

På spørsmål om han har vært bevisst på å nyte livet og ikke bære med seg noen anger, svarer Dybdahl at han er mer pragmatisk i den forstand.

– Jeg tenker at den balansegangen er vanskelig. Du har jo lyst til å nyte livet nå, men man kan ikke nyte så mye at man ikke har en ny morgen.

Det er likevel ikke mulig å gå rundt å være i gledesrus hele tiden, noe Dybdahl er enig i. Det er en balansegang.

– Jeg tror det kommer mye suksess av å være happy da. **UD**

Mot en ny arbeiderlitteratur

Klasseperspektivet har lenge uteblitt fra den store samtidslitteraturen. Kan vi nå håpe på en renessanse for de ærlige klasseskildringene?

TEKST: Øyvind Johannes Hamre | ILLUSTRASJON: Margrete Indahl

«Da jeg studerte sosiologi på syttitallet, anså jeg det som nødvendig å lese litteratur som Dag Solstad og andre ved siden av studiene», sa Arve Hjelseth, første-amanuensis ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap. «Men det virker ikke å være slik nå lenger.»

Onsdag 15. mars ble det holdt en samtale om Édouard Louis’ bok *Farvel til Eddy Bellegueule* der temaet var klasse og litteratur. Boka, som er Louis’ debut og utkom i 2014, da han var tjueto, er en brutal og selvbiografisk skildring av forfatterens oppvekst i en liten arbeiderbygd i Nord-Frankrike. Debatten som fulgte i kjølvannet av utgivelsen var intens. Særlig kontroversiell var den lite flatterende avbildningen av arbeiderklassen.

Også i Norge var boken omdiskutert. Kjartan Fløgstad, som på syttitallet var blant de fremste til å skrive om arbeidernes sak, gikk ut og anklaget Louis for å «demonisere arbeiderklassen». Sammen med blant andre Solstad, Haavardsholm, og Michelet, var Fløgstad en del av en stolt tradisjon som på sytti- og

åttitallet gestaltet ettermålet til sekstiåttnerne ved å bevisstgjøre arbeiderklassen og avdekke de undertrykkende samfunnsstrukturene. Om ikke annet, så var det et ønske om endring.

Den tradisjonen ligger død nå. Ansvarsfølelsen for å bedrive samfunnsopplysning og å tale arbeiderklassens sak er vitterlig forsvunnet. I tiårene som fulgte har litteraturen gjort en vending innover, med studier av menneskepsyken som det nå fremste anliggende. Fortsatt blir store, allmenngyldige emner som skam, fortid og fedre tematisert, men sjeldent fra et klasseperspektiv. Og om klasse er et viktig element i nyere litteratur, er det gjerne som et forklaringsledd til pro-tagonistens psyke, eller som den vanskelige fortiden han oppjonerer mot.

Kanskje er det nå en forandring å spore. Blant annet kom det to utgivelser i høst, Jan Kristoffer Dales *Arbeidsnever* og Frode Gryttens *Menn som ingen treng*. Førstnevnte ble karakterisert av NRKs litteraturkritiker Leif Ekle som «arbeiderlitteratur», og sistnevntes tittel er et ekko av beskrivelsene av Trumps

velgermasse av den desillusjonerte, hvite mannen uten jobb.

Noe av grunnen til at *Farvel til Eddy Bellegueule* vakte så mye oppsikt er kanskje hvor særegen den er som et rått og levende testament fra den franske arbeiderklassen. Det virker likevel ikke som om hensikten er den samme som før, boken er øyensynlig ikke skrevet for å vekke proletariatet. Og kanskje er det like greit. Den romantiserte forestillingen om den intellektuelle arbeideren har måttet vike for erkjennelsen av at folk flest ikke leser tunge, litterære bøker. Det som ble skapt med tanke på å vekke arbeidere, ble paradoksalt nok skrevet og lest av venstrevridde intellektuelle. Særlig i vår tid virker dette prosjektet fåfengt, nå som arbeiderklassen stemmer for høyrevendte partier (i Hallencourt, der Édouard Louis vokste opp, fikk Marine le Penog Front National mer enn femti prosent oppslutning). Hvem skulle de venstrevridde intellektuelle skrive sine bøker for? Hverandre? Eller kanskje er det mer nødvendig enn tidligere å si som Édouard Louis, «venstresidas intellektuelle, gjenoppta kampen!» **UD**

MAGNUS RAVNEBERG • DEX CARRINGTON • CECILIE STEINMANN NEESS • CHRISTIAN MIKKELSEN • BJØRN-HENNING ØDEGAARD

STAND-UP NORGE PRESENTERER

Latter Live

PÅ TURNÉ!

OLAVSHALLEN

STUDENTTILBUD! KUN 365,- + AVG. (ORD. 445,- +AVG.)

LØRDAG 8. APRIL - KL. 19:00

LØRDAG 8. APRIL - KL. 21.30

UTSOLGT!

EKSTRA!

BILLETTER: 73 99 40 50 / WWW.OLAVSHALLEN.NO

Ølet er i boks

Bryggeriet Austmann har i det siste kommet med en serie nye øltyper. Vi testet om de er verdt pengene, eller om det bare er kjiip øl i fine bokser.

TEKST: Tone Høiland Ween, Kjell Robin Eikrem, Benedikt Javorovic, Kaia Sørland | FOTO: Hilde-Katrin Fjortoft

Om testen: Vårt panel er satt sammen av fire av Under Duskens mest middelmådige øleksperter, men det vi mangler i ekspertise gjør vi opp for med forkjærlighet for øl. Med en sammensetning på to gutter og to jenter tror vi at vi er representative for gjennomsnitts-studenten. Vi er alle sammen dedikert til å informere leserne våre, og tar gjerne en god unnskyldning til å drikke på kontoret.

Vi har ikke utført blindtest. Styrtbarheten måles på en skala fra én til fem, hvor én er svært lite styrtbar og fem svært styrtbar. Det skal også nevnes at Tone ikke er en stor fan av ølstyrting.

KAFFEPORTER

STYRTBARHET
Kjell Robin: 12345
Benedikt: 12345
Tone: 12345
Kaia: 12345

– Den lukter dau cola, sier en av våre «eksperter». Austmanns kaffeporter er en mørk øl med et cappuccino-farget skum. De fleste i panelet er enige om at den både lukter og smaker iskaffe, eller eventuelt en dårlig blandet drink. Smaken er ganske tam, og ølen kunne med fordel hatt mer fylde. En av ekspertene mener han kunne overbevist sin beste-

mor om at dette er kald kaffe. Ekspertene er enige om at det finnes bedre porter-øl på markedet, som for eksempel porteren til Daglighallen Mikrobryggeri, hvis en vil ha noe lokalt. Porteren til Austmann har lite ettersmak, og er ikke en øl ekspertene vil anbefale til en tilhenger av mørkt øl. Det er heller ikke en styrte-øl, ifølge panelet.

STYRTBARHET
Kjell Robin: 12345
Benedikt: 12345
Tone: 12345
Kaia: 12345

Hoppy Blonde er en lys, gyllen og lite gjennomiktig øl. Ekspertene mener den ser tiltalende og smakfull ut, og den har et smakfullt, hvitt skum som gir assosiasjoner til tysk hveteøl. – Den er litt som en blond jente du får øye på en sommernatt på festival. Det er midnattssol, og du tenker «hun vil jeg ha». Det er en øl du får lyst til å kysse litt på, sier en av våre eksperter i et svulstig øyeblikk. Aromaen gir assosiasjoner til hvetemalt og er litt syrlig, men behagelig. Smaken er

fruktig og lett, men fortsatt fyldig, med en god ettersmak. Ekspertene har delte meninger om hvor mange de kunne drukket etter hverandre, men er enige om at den generelt har en god smak. Guttenes favorittøl, og passer best om du er glad i hveteøl. Ekspertene mener den vil passe godt til et allsidig utvalg matretter, for eksempel biff, pizza og reker. Er du ute etter en øl med mer smak enn en vanlig pils, men er skeptisk til øl med veldig markant smak, kan denne være riktig for deg.

– Hoppy Blonde er en pen øl. Den er litt som en blond jente du får øye på en sommernatt på festival. Det er midnattssol, og du tenker: «hun vil jeg ha». Det er en øl du får lyst til å kysse litt på. Kysse litt først, så kan du drikke etterpå. Rett og slett en pen blondine på en sen sommerkveld.

Merk: Vår ekspert har fått i seg et par øl på dette tidspunktet.

HOPPY LAGER

STYRTBARHET
Kjell Robin: 12345
Benedikt: 12345
Tone: 12345
Kaia: 12345

Hoppy Lager er en ganske gjennomiktig og lys oransje øl. Ekspertene mener den ser pen og appetittlig ut, men som en av oss sier: Når ser ikke øl godt ut? Den har en behagelig og fruktig aroma, og panelet lukter både honning og melon. For enkelhets skyld blir vi enige om honningmelon. Smaken er

frisk, men ganske tynn og uten særpreg. Dette er ikke en øl man velger om man er ute etter en særegen smaksopplevelse, men den vil nok kunne drikkes av de fleste, grunnet lite fram-tredende smak. Liker du Dahls, liker du sannsynligvis denne også.

ONKEL I AMERIKA

STYRTBARHET
Kjell Robin: 12345
Benedikt: 12345
Tone: 12345
Kaia: 12345

Onkel i Amerika er testens Ipa, og panelet har et splittet inntrykk av lukten. Lukten av fyllesyke, nyslått gress, og høy-fjellsvekster foreslås, men det er enighet om at humle-romaen er sterk. Av utseende er ølen grumsete og dus i fargen, og ligner litt på lynghonning. – Veldig fin og appetittlig, sier en av ekspertene. Ettersmaken av Onkel i Amerika kåres til testens beste, men ekspertene er enige om at fruktigheten gjør at ølen

minner mer om en Apa enn en Ipa. Navnet peker også i den retningen. Smaken gir assosiasjoner til mango eller papaya, med en sterk bitterhet etter humlen. Den er bedre enn mange av de andre butikk-ipaene, mener en av ekspertene. Som flere av testens øltyper kunne også Onkel i Amerika hatt godt av å ha en høyere alkoholprosent. Den kunne også med fordel hatt en sterkere smak, men alt i alt er dette en god øl. Jentenes favoritt.

UTPÅ

STYRTBARHET
Kjell Robin: 12345
Benedikt: 12345
Tone: 12345
Kaia: 12345

Utpå Wit er en gulgrønn hveteøl med hvitt, godt skum. Ekspertene er enige om at den har en sterk lukt av hvete, med syrlig duft av appelsin og koriander. Det er uenigheter blant ekspertene om ølens utseende. Noen mener den ser fyldig og god ut, mens andre mener den ser ut som tynn, gul saft. – Det er en pen øl. Den ser smakfull ut, som om det er litt tak i den, sier en av ekspertene. Når det kommer til smak på-

peker ekspertene at den smaker mindre enn den lukter. Den er frisk, men har mindre koriander-smak enn forventet. Ølen gir assosiasjoner til sommer, og passer nok godt som en uteøl. Det blir påpekt at den har en god ettersmak og en syrlig hvetesmak. Passer godt for de som er glad i hveteøl. For øvrig vil blekkspruten på boksen appellere til både tentakkel-fetisjister og medlemmer av linjeforeningen Leviathan.

Tungekyss til fordel for blomsterdryss

Serier som *Skam*, *Unge lovende* og *Girls* burde skildre den krasse virkeligheten, framfor å banke inn hva som er «rett» og «galt».

ILLUSTRASJON: Mia Edvardsen

KOMMENTAR

INGA STENØIEN

Journalist

Gjennom tidene har kvinnelige karakterer i filmer og serier ofte blitt innskrenket til teskje-midjer og glittersmil. Dette tar man et oppgjør med i serier som *Skam*, *Unge Lovende* og *Girls*, hvor blomsterdryss og pikekyss er skjøvet til side for dagens realiteter. Disse seriene tar opp samfunnsaktuelle problemer rettet mot unge, legger snik-objektifisering på hylla, og skal muligens gi jenter bedre selvtilitt. De kvinnelige karakterene er tillatt å ha kompliserte personligheter, som strekker seg lenger enn blomsterbukett-livet.

Hvis seriene skal gi jenter et ekstra «puff» i ryggen, er det uhyre viktig at karakterene og livene deres er troverdige. Da kommer det store spørsmålet: Skal disse seriene være ren underholdning, eller moralsk belærende?

Skam er politisk korrekt, og dermed moraliserende til det ytterste. Karakterene finner løsninger på problemene sine gjennom å følge loven, og være

aksepterende. Sagt på en annen måte: Vær mer som dem, så får du også bukt med problemene dine, venner som stiller opp og kjæreste attpåtil. Karakterene spiser moralske prekenes til frokost, som blant annet kommer fram gjennom Sanas endeløse taler til Noora og Isak om seksualitet og religion. Om budskapet ikke fordøyes med en gang, finner karakterene ut av hvordan de skal ordne opp i livene sine før det er for sent. Serieskaperne forsøker dermed å formidle at å være en god samfunnsborger og å leve et godt liv henger sammen.

Unge lovende har en annen tone, og moralen er mer gjemt. Ikke alle konflikter blir løst, og karakterene tenker stort sett på sitt eget beste. Et utmerket eksempel er når Nenne i slutten av sesong to holder på å forlate manipulative Leo. Som seer heier vi på henne og valget om å være en selvstendig kvinne. Gleden tar derimot fort slutt når hun vikler seg enda lenger inn i nettet hans, og blir sammen med ham. I *Girls* har karakterene enda færre moralske bein i kroppen, og tar til enhver tid kyniske beslutninger. Dette er noe av sjarmen med serien. Utover sesongene demrer det for seerne at karakterene er forferdelige mennesker, men de er i alle fall troverdige. Man kan se dette i alle seriens kroker og kroger gjennom mengden dop, ligg og svik.

Fellesnevneren i de tre seriene er at de kvinnelige karakterene må løse problemene omgivelsene slenger på dem. Forskjellen ligger i at serieskaperne i både *Unge lovende* og *Girls* legger vekt på at karakterene ikke er guider til moralsk sjelero. Det finnes ikke alltid kun én riktig avgjørelse på problemer, som man også kan se i det virkelige liv. Dette er til forskjell fra *«Skam»*, hvor «rett og galt» er mer svart-hvitt.

Det sterke moralfokuset i *Skam* er ikke et problem i seg selv. Poenget er den hårfine balansen før moral blir påtatt. Da skapes fort moraliserende dukke-karakterer, som ikke eksisterer i virkeligheten. Når det endelig kommer serier som trolig skal gi jenter bedre selvtilitt, og som tar avstand fra framstillingen av kvinner som objekter, er det utrolig viktig at karakterene er troverdige. Ellers mister seriene mye av hensikten. Serieskaperne sitter med mye makt når de bestemmer hvilke valg karakterene skal ta. Unge jenter ser muligens opp til de kvinnelige rollene, og søker støtte i valgene deres. Hvis karakterene da er satt i moralske båser, kan det fort bli litt stivt og virkelighetsfernt. Da blir seriene fort mødre som formaner at man skal være flink pike. *Girls* og *Unge lovende* er foreløpig langt fra dette. Man får inderlig håpe *Skam* ikke biter på for mange moralske kroker i nærmeste framtid.

Abakusrevyens genesis

Linjeforeningen Abakus fyller 40 år. Det feires med revydebut.

TEKST: Nora Holm Aftret | FOTO: Maria Furuheim

– Publikum kan vente seg det absolutt ypperste Abakus har å by på, sier Vegard Hellem. Han er revysjef for Abakusrevyen, som settes opp for første gang i år. Revydebuten kommer på samme tid som linjeforeningen, som for øvrig hører til data teknologi og kommunikasjonsteknologi på Gløshaugen, fyller 40 år. Hellem sier planleggingen har vært krevende, men lærerik. Inspirasjonen har de hentet fra flere steder.

– Vi hadde ingen tidligere erfaringer å gå ut ifra, og måtte bare prøve oss fram. Likevel tror jeg mange har fått mye ut av å måtte utfordre seg selv på en ny måte.

Inspirert av UKA

Med en regissør som tidligere har vært skuespiller i og regissør av UKArevyen, tror Hellem de heller har vært mer inspirert av UKA enn av andre linjeforenings-revyer.

– Selv om mye av den samme humoren også går igjen hos oss, sier han.

Leder for Abakus, Gaute Kleiven, sier revyen har vært et viktig tilskudd til feiringen av linjeforeningens 40-årsdag. Den har bidratt til det de ønsket å oppnå med jubileumsuka, som blant annet har vært å minne hverandre på hvor glade de er i linjeforeningen.

– Vi har hatt en gruppe på hele 90 personer som har jobbet med å sette revyen i stand. De utallige timene

de har lagt ned i arbeidet, tror jeg har bidratt til å styrke den helhetlige tilhørigheten deres til Abakus. Også for oss som ikke har vært direkte involverte i revyen, har den hatt en samlende effekt, sier Kleiven.

En fest i ny og ne

Revyen, med navnet «Push Pop Baluba» ble spilt på Byscenen 16. og 17. mars. Med unntak av navnet er ikke forestillingen inspirert av barne-tv programmet med samme navn, men tar derimot for seg en hektisk studiehverdag hvor verv, jobb, skole og sosialt liv skaper forventninger som kan dra deg i flere retninger. Revyen vil oppfordre folk til å slappe av, kose seg og ta seg en fest i ny og ne.

– Det trenger du om du skal klare alt du har hengende over deg, sier Hellem.

I tillegg til et relevant tema, har revyen mye annet å by på. Ifølge Hellem, tør Abakus påstå at de har en av årets beste scenografier, spot-on kostymer, god musikk, samt flinke skuespillere og treffende humor.

– Vi har selv bygget bandet opp på et eget platå, og når det gjelder kostymer har vi blant annet kunnet by på hjemmelagde LED-drakter. Bandet er helt rått og magisk, skuespillerne har jobbet knallhardt, og det var en herlig opplevelse å få den responsen og latteren vi håpet på fra publikum.

Velykket jubileumsuke

I tillegg til revy, har jubileumsuka til Abakus bestått av arrangementer både på dagtid og kveldstid. Det har blitt arrangert konkurranser og servering av frokost og kake. Det har også blitt laget en historisk museumsutstilling med gjenstander og minner fra lageret til linjeforeningen. Til slutt har det vært mye fest og moro, pub til pub og et stort jubileums-LAN. Lederen er mer enn fornøyd med feiringa, som har vært jobbet med i over et år.

– Det har vært utrolig flott å feire 40 år. En stor andel av de aktive studentene har involvert seg i feiringa, og i underkant av 100 alumner har tatt turen til Trondheim i anledning jubileet. Det har blitt lagt ned mye arbeid og penger i denne uka, men når vi nå ser hvor stor suksess den har fått, har det heldigvis vært verdt det, sier Kleiven.

Revyen har fått god respons etter de to oppsatte forestillingene. For revysjef Hellem har det vært gøy å få slike tilbakemeldinger etter all jobben de har lagt ned. Det lover godt for planlegging av flere revyer.

– Alle jeg har pratet med har vært helt i ekstase, og synes det var helt sinnsykt og mye mer enn de hadde forventet seg. Planen er å sette opp revy igjen. Det håper jeg virkelig vi får til! **UD**

Les anmeldelse av revyen på underdusken.no

Den sorte paradens endestasjon

Hvor ble det av de dystre, rebelske utskuddene på gatehjørnene?

TEKST: **Sander Engen** | ILLUSTRASJON: **Inger Sidonia Krajci**

Svart hår med fargerike striper som peker i alle vindens retninger, med unntak av panne-luggen. Den skulle peke så langt ned mot den matchende grå asfalten som mulig, og på vei ned skjule det ene oversminkede øyet. Det andre øyet skulle helst være dekorert til å se ut som du ble hentet ut fra en japansk animasjon. Hvis du virkelig hatet foreldrene dine og den egentlig helt greie middelklasse-tilværelsen de ga deg, skaffet du deg linser à la Marilyn Manson og piercinger i både leppe og øyenbryn.

Fingerløse vanter og belter med tagger. Stramme jeans og tettsittende t-skjorter med bandlogoer. Converse med lissene hengende og tuppene tusjet ihjel. Myspace. For omtrent et tiår siden var det umulig å ikke legge merke til den melankolske gruppen ungdommer som sprang fram på kjøpe-sentre og skolegårder over hele landet, som et sort hull i en ellers fargerik tilværelse.

Men noe forandret seg. Jeg fortsatte med mitt, og før jeg ordet visste av det så var de borte. Ved benkene på det lokale senteret kunne jeg ikke lenger se samlingen av ungdom som hadde møtt

sin første eksistensielle krise i en alder av 13. Pensjonistene hadde tatt tilbake territoriet sitt. Hvor ble de av? Innså de at konformitet ikke var så ille som de skulle ha det til? Hadde de, uten at jeg la merke til det, latt sin naturlige hårfarge ta over og byttet ut de svarte t-skjortene med hettegensere og flanellskjorter?

Uoriginale alternative

Selv om emoene var alternative, var de ikke nødvendigvis originale i sin stil. I sentrum av subkulturen var musikken, og med musikken kom idolene. Selv om litt av poenget var å ikke følge strømmen, så både guttene og jentene som oftest ut som sin egen versjon av Tokio Hotels Bill Kaulitz. Når emoene forsvant fra offentligheten forsvant også den tilhørende musikksjangeren fra radaren. Hvis vi kan finne ut hvor bandene har blitt av, kan vi kanskje også finne ut av hva som skjedde med tilhengerne.

Emo-sjangeren startet som en videreføring av de hardere variantene av punken på 80-tallet. Siden den tid utviklet sjangeren seg ved å inkorporere

flere elementer fra indie og pop-rock. Sjangeren som ble populær etter millenniumsskiftet var mer en fusjon av emo og pop, enn den emosjonelle undergrunnsrocken den startet som.

En monsun i tropenatten

Bandet jeg tror de fleste kan huske er Tokio Hotel. Musikkvideoen til «Monsoon» ble spilt på musikkanaler over hele verden, og forbipasserende foreldre som trodde punken hadde dødd ut for 20 år siden fikk sjokk. For alle de som ikke tok del i subkulturen ble nok dette bandet mye av grunnlaget for emo-stereotypen. Det tyske bandet med sin androgyne frontfigur ga i 2007 ut *Scream*, sitt første engelskspråklige album. Med en blanding av emo-pop og rock krøp det seg opp til blant annet første plass på svenske topplister. På vår side av grensa nådde de aldri høyere enn 21. plass.

Siden den tid har bandet beveget seg gjennom flere sjangere. På *Humanoid* i 2009 faset bandet over i pop-rock med elektroniske elementer. Imaget endret seg også noe på de to årene. Bill Kaulitz ble hakket mer feminin, mens klesstilen mistet

glam-aspektet. Etter en lengre pause kom de ut med *Kings of Suburbia* i 2013. På de fem årene hadde bandet tatt en helomvending. Hintet av elektropop på det forrige albumet var nå blitt definerende. Stilen var også ny, med kortklipt hår, denimskjorter og jeans.

I dag ser det ut som metamorfosen har nådd slutten. For to uker siden ga gruppen ut albumet *Dream Machine*, og det virker som de har slått seg til ro med elektronisk musikk. Det er klart at bandet har utviklet seg mye siden 2007. De lager nå musikk med elementer fra synthpop og hele Norges favoritt, tropical house. Guttene ser ikke lenger ut som bisarre tegneseriefigurer, men som noen du kunne funnet bak disken på en kaffebar.

Parallelt med Paramore

Samme år som Tokio Hotel slo igjennom med *Scream*, ga bandet Paramore ut sitt andre album *Riot!*. Med blant annet «Misery Business» på sporlisten ble dette deres gjennombrud. Om de på denne tiden var nærmere pop-punk enn emo-pop kan diskuteres, men de ble i hvert fall tatt godt imot av emo-

kulturen. I 2009 fulgte de opp med *Brand New Eyes*, som sjangermessig var i samme allé som det forrige albumet.

Paramore tok også en pause på vei inn i det nye tiåret, og flere av de originale medlemmene trakk seg tilbake. Først i 2013 kom neste album, selv-titulerte *Paramore*. I løpet av årene hadde det melankolske sløret blitt fjernet fra musikken deres. Den nye lyden besto av mer powerpop og mindre pop-punk. I de siste årene har frontfiguren Hayley Williams lånt bort vokal til andre artister, på blant annet EDM-produsenten Zedds «Stay the Night» og synthpop-gruppen Chvrches sin «Bury it». Bandet er nå samlet igjen for å gi ut et nytt album.

Resten av den sorte paraden ser ut til å ha fulgt samme trend. Fall Out Boy og My Chemical Romance fulgte et lignende løp som Paramore, og faset over i mer optimistisk pop-punk. Sistnevnte ble oppløst i 2013. Panic! at the Disco gikk samme vei som Tokio Hotel og bevegde seg inn i den elektroniske verden av synthpop.

«Det er bare en fase»

Det er klart at emo-bevegelsen nesten har dødd ut. Min teori er at emoene, i takt med bandene, forandret seg med årene. Selv om de ofte protesterte på utsagnet «det er bare en fase», viste det seg å være sant. De vokste rett og slett opp. Sakte, men sikkert ble de mer konforme i kles-stilen. De som tok del i det for å være alternative gikk kanskje over til andre subkulturer. Jeg kan tenke meg at mange av de som fikk merkelappen emo før, blir stemplet som hipster i dag.

Vi mangler en synlig musikk-sentrisk subkultur i dag. Gjennom tidene har vi hatt hippier, punkere, gother, emoer og mange andre grupper som alle har vært merkbare før de døde ut. Grunnen er nok at identiteter ikke lenger uttrykkes i samme grad gjennom hva du har på deg og hva du hører på. De blir ikke lenger vist fram på gatehjørnene, men på sosiale medier. Likevel ser vi ikke mye til det rebelske som lå til grunn for de tidligere bevegelsene. Spørsmålet nå er om man snart kommer til å se en ny subkultur blomstre opp. Det er nok å være opprørsk mot i disse dager. **UD**

Bunnpris, Lerche og identitet

Store musikalske personligheters narrativ inspirerer Frede Gabriel.

TEKST: Anna Voje | FOTO: Hans Fredrik Sunde

Jeg møter Frede ved inngangen til hans andre hjem, nemlig Bunnpris. Frede tilbringer mye tid på Bunnpris, og fleiper med at det er en del av ham som person. Fotografen tar noen bilder, mens Frede plukker med seg sine oftest kjøpte dagligvarer: Bananer, kyllingfilét, rødløk og frosne grønnsaker. Det viser seg at disse varene er så vanlige innkjøp at han ender opp med å kjøpe dem selv om det ikke var planen. Etter at Frede har betalt, rusler vi ned til Lyche på Samfundet. Vi finner et lite område som vi straks må dele med en gjeng ølglade mennesker, så støynivået blir ikke like fredelig som vi hadde håpet.

Startet med interesse for Sondre Lerche

Frede har gått fem år på trompetskole og tre år på gitarskole, men det var først som 16-åring at han fant ut at han ville lage musikk selv.

– Det hele startet da jeg lånte ipoden til moren til bestekompien min.

Han avbryter seg selv og forteller litt om tankene hans rundt konseptet «bestekompis». Han forteller at det fort kan bli veldig mye press på at man skal ha massevis av bestekompiiser, og at det er litt trist.

– Når du sier at noen er «bestekompiiser», så er det som om de andre vennene ikke er så mye verdt, sier han.

Han kommer omsider til poenget. Frede forteller at han fant Sondre Lerches «Two way monologue» og annen tidlig musikk av ham, og syntes det var skikkelig kult. Etter det begynte han å etterligne Lerche, og fikk en helt annen interesse for musikk

enn det han hadde hatt tidligere. Senere lot han seg inspirere av Bob Dylans «Highway 61 Revisited».

– Jeg synes Dylan er litt kjip, men narrative hans er interessante.

Fascinert av store musikalske personligheter

Frede har alltid syntes det er kult når artister med interessante narrativ klarer å nå ut til folk. Han forteller at han ikke har et stort ego selv, men at han synes det er morsomt med idealer i musikk som er litt mystiske.

– Jeg er glad i de som prøver å skape litt rom eller stillhet i musikken. Det er dritkult når noen klarer å bruke dette til å forsterke budskapet sitt.

Når jeg spør Frede om hvordan det er å være singer-songwriter og samtidig ha band, ler han godt. Han sier at et band egentlig skal være sammen om musikken og skape noe i fellesskap. I Fredes tilfelle er musikken som spilles basert på hans materiale, og det er han som bestemmer hvordan låtene skal være.

– Det er jo en utrolig egoistisk affære – det å skulle samle flere musikere for å fronte min egen musikk hentet rett fra gutterommet, ler han, og spør om å få bomme en snus.

Frede opplever av og til å være litt usikker på hva resten av bandet synes, og om de står for alt som spilles. Han mener at det kanskje er litt rart å skape et band, og fortelle dem at det skal være singer-songwriting. Det kan være vanskelig for bandet å få eierskap til det, men Frede synes det at én person vil formidle en personlig følelse er mye av spenningen

FREDE FAUCHALD

Alder: 25 år.

Fra: Tromsø.

Stilling: Menneskerettighetsforkjemper.

Aktuell med: Nylig gjennomført sin første konsert med fullt band under navnet Frede Gabriel.

med musikk. Det blir et renere uttrykk når det kommer fra én person, mener han. Bandet har ikke klaget ennå.

– De har ikke gitt noe uttrykk for at de ønsker å få credz, legger han til og ler.

Frede har tenkt en del på at det ikke er så mange store egoer innenfor singer-songwriting i Norge. Sammenlignet med hip-hop er det svært få. Etter litt diskusjon blir vi enige om at det hadde vært fett hvis singer-songwritere hakket på hverandre slik som i hip-hop-miljøet.

– De sier jo sånn «you’re wack!». Det er mye kultur for at man skal rose hverandre – og man skal jo det – men det hadde vært innmari interessant å se hvordan det ville vært hvis singer-songwritere disset hverandre.

Hvis Frede måtte velge, hadde han gått for en lite etablert artist i en eventuell dissekonskurranse. Han ler godt og sier at han tror det ville gitt ham en større vinnerchance.

– Kanskje Dagny. Neida, hun er jo blitt veldig etablert nå, sier han.

Frede konkluderer med at han ikke tror han skal prøve seg på singer-songwriter-battle med det første.

Bruker internett hyppig i jakten på en identitet

Research er en stor del av Fredes skriveprosess. Han bruker mange timer på å lete etter og lytte til musikk og gå gjennom intervjuer, for så å ta med seg det han finner interessant. Det er mye som skjer i musikk-verdenen, og Frede prøver å plukke med seg så mye som mulig og prøver å lage noe eget av det.

– Plutselig blir jeg besatt av noe, og så vil jeg prøve å lage noe som er litt bedre, sier han.

Han stopper opp og tenker litt. Han reflekterer over hvordan tiden hans i Radio Revolt har hjulpet ham med å finne ut hvordan han kan lage noe som passer inn i musikkmiljøet i Trondheim.

Av de som har påvirket Frede, trekker han særlig fram Father John Misty. Han har brukt mye tid på å gå igjennom alle intervjuene han har vært i, og hentet inspirasjon fra akkordene han bruker.

– De jeg leser om og hører på er en stor del av min identitet som singer-songwriter.

Jordnære tanker om framtiden

Frede er nå 25 år gammel og har holdt på i ni år. I det siste har han skrevet mange melankolske tekster, om kjærlighetsbrudd og egne forhold. Han slår meg ikke som en type som har skyhøye tanker om sin eventuelle framtidige karriere, men han har noen mål han gjerne vil nå. Han har ikke spilt mange konserter enda, og han ler godt når han nevner at den største konserten han har spilt var på Knaus i mars.

– Egentlig så digger jeg folk som mener noe, gjerne noe politisk, og klarer å vise det på en god måte i musikken. Det er fint med triste kjærlighetshistorier, og det er mye man kan blande inn i det, politisk også. Frede føler ikke selv at tekstene hans er helt på dette nivået ennå.

– Det hadde vært fett å oppnå, men det er jo noe med at man kanskje tviler på sine egne ferdigheter, sier han beskjedent.

Vi begynner å snakke om hvor han egentlig ser seg selv stå i framtiden. Han tenker enkelt og greit at det hadde vært fett å spille litt til, og kanskje få til en plate en gang. Gjerne en plate som folk setter pris på og som har bra tekster. Han flirer og sier at han ikke er så god på å skrive engelske tekster enda.

– Jeg har et mål om å lage en aktuell plate, med musikk som skaper ettertanke hos lytterne, sier han.

Sviktet av sin egen bror

Når jeg spør Frede om han har vært på Urørt før, ler han og sier at det er en litt trist historie. Han la ut en låt som het «Little Bird», som han beskriver som en ganske puslete og hyggelig sak. Det gikk ikke helt som planlagt. Han fikk ganske god respons i starten, og det virket som folk likte det. Etter hvert hadde det begynt å tikke inn anonyme kommentarer, hvor det sto ting som «jævla homokampanje» og «faens homo». Frede sier at man jo er litt redd for å få sånne kommentarer når man legger ut musikk, og i hvert fall når det er så sårt som «Little Bird».

– Det var jo en skikkelig klisjelåt. Jeg endte med å slette låta.

En stund senere hadde han nevnt dette til sin bror, og broren innrømmet at han hadde en dårlig nyhet. Det var han som skrev den ene kommentaren. Frede mimrer smilende.

– Lillebroren min liksom. Man kan ikke skrive sånne ting på Urørt, til noen som har lagt ut én låt, ler han høyt. **UD**

Merk: Frede Gabriel har tidligere vært med i Studentmediene i Trondheim.

As he said - Cobblestones

Storslått og drømmende pop fra lokalband.

TEKST: Frederick Andre Baade FOTO: As he said

Trondheimsbandet As he said ga ut sin første EP *Cobblestones* 10. mars. De fire låtene på til sammen 20 minutter ligger i et eterisk lydlandskap, hvor vakre melodier flyter over sparsomt gitarspill og blir komplementert av silkemyke synther. Dette er en sterk debututgivelse som gir mersmak og fortjener et lytt.

De sier selv at musikken deres er basert på en kontrast: «Soundet er storslått og drømmende, mentekstene er sårbare og intime». Dette stemmer så absolutt. Låtene på *Cobblestones* veksler mellom det rolige og litt nedpå til det storslagne og episke, og de er ikke redde for å ta seg tiden de trenger til å la låtene puste og flyte naturlig. «We are still here» er et godt eksempel på hvordan de gjør dette på mesterlig vis.

Mitt første inntrykk av EP-en var at den virket litt vel nedpå og saktegående, men jeg lærte meg fort å sette pris på tempoet. Det er ikke noe hastverk med å komme seg til refrengene. Små motiv og lyder fra synthene og gitaren, samt noen smakfulle vendinger sørger for at det alltid er noe som holder på oppmerksomheten. Om du er som meg, og ikke alltid følger med på tekstene så mye som selve musikken, er dette et velkomment innslag, og gjør *Cobblestones* til en veldig behagelig lytteopplevelse.

Når det er sagt skulle jeg gjerne hørt en større dynamisk spennvidde og variasjon, spesielt på «Train», som til tider virker for stillestående. Slutten på siste låt «We are still here» kunne lett passet inn på ei Motorpsycho-plate fra sent 90-tall om den ikke virket så behersket og kontrollert. Dette er absolutt ikke negativt, men jeg tror de godt kunne ha bråket litt mer uten at det hadde skremt bort noen som helst.

Alt i alt er dette en sterk debut-EP som flyter godt, og jeg gleder meg til å høre mer fra As he said framover. Låten «Copenhagen» kommer nok til å ligge på listene mine en god stund.

Merk: Vokalist Synnøve Gustavsen Ovrid i As he said har tidligere vært medlem i Studentmediene i Trondheim.

The Shins - Heartworms

Kule og behagelige vibber, men ikke særlig nyskapende.

TEKST: Emilie Pedersen FOTO: Columbia Records

Det er omtrent fem år siden The Shins slapp sin siste fullengder. Alt tyder på at det har skjedd mye siden 2012, hvor gruppa sjarmerte oss med sin myke rock og lekne lydbilde. *Heartworms* tar oss med til deres oppstart i New Mexico, men med helt ferske uttrykk. Blant annet har de omfavnet elektronika og synth på et helt annet nivå enn tidligere. Låter som «Painting a Hole» og «Fantasy Island» er på grensen til psykedeliske. De finurlige og tidvis melankolske tekstene over glade pop-rytmer gir musikken en uventet dybde. Det er ungdommelig, men samtidig preget av en erfaren og middelaldrende vokalist.

Låta «Mildenhall» bryter opp det kraftige elektroniske lydbildet med country-vibber. Personlig synes jeg verken låta eller avbrekket bidrar noe særlig til albumet. Det er snakk om farens gitar og barndomsminner – sentimentale bilder av et opphav som ikke stemmer overens med resten av låtene. Melodisk får man derimot en god smakebit av bandets hjemsted. Det er sterke ørkenvibber blant annet i synthen i «Painting a Hole».

Denne blandingen av ørkenrock og indiepop er rett og slett dritfet. Det er derimot en følelse av at jeg har hørt dette mange ganger før – ofte får jeg følelsen av at dette er en blanding av Gorillaz og Slow Club med et dryss av indierock på toppen. Terskelen etter fem år er litt for høy og låtene litt for uoriginale til å vise gruppas fulle potensial.

Når melankolien får mer plass er også helheten sterkere. Siste låt, «The Fear», er mer lyttevennlig og mindre dansbar. Den har klunkende rytmer, jovialt munns spill og er rett og slett skikkelig avslappende. Selv om deres nye konsept er bråkete og proppfullt av et vidt spekter av effekter, er det noe med The Shins når de stripper ned musikken sin som fenger enda mer. *Heartworms* er absolutt et godt album, og sommerfølelsen gjør at en lett glemmer snøen i gatene.

Brutal Kuk - 2016

Kjapp og overbevisende politisk punk.

TEKST: Erlend Gylver FOTO: Crispin Glover Records

Fjorårets vartideligvis litt av et år når trondheimsbaserte Brutal Kuk velger å kalle sitt første album på tolv år for *2016*. Bandet fortsetter å spille den aggressive, klassiske hardcore-punken, som best kan beskrives som Motörhead på trøndersk. *2016* er også et album kritisk til året som har gått – ingen ekte punk uten et politisk budskap.

Åpningslåten «Bål» setter standarden for resten av albumet. Musikken er kjapp og effektiv, med enkle riff og masse trøkk. Brutal Kuk er også det eneste bandet jeg kommer på som kan finne på å lage en punkelåt som handler om å ligge i telt og brenne bål, en passende humoristisk åpning. Tittellåten «2016» følger, og her blir hyllesten til friluftslivet fra forrige låt erstattet med et dystopisk bilde av verden vi lever i. Usikkerhet, kaos og tvil er tema som går igjen, både i denne låta og videre i albumet.

Brutal Kuk tar et oppgjør med mange forskjellige ting de mener er galt i dagens samfunn: mangelen på nestekjærlighet i låta «Persona Non Grata», såkalte nettkrigere i «Brunt Hat», og voldelige konflikter i låta «Krigsmaskin». *2016* er i det hele et album med klare politiske overtoner. Uansett politisk ståsted, synes jeg det er forfriskende å høre musikk med et faktisk budskap, istedenfor tomme og banale tekster som ofte hjemsøker for eksempel popmusikk.

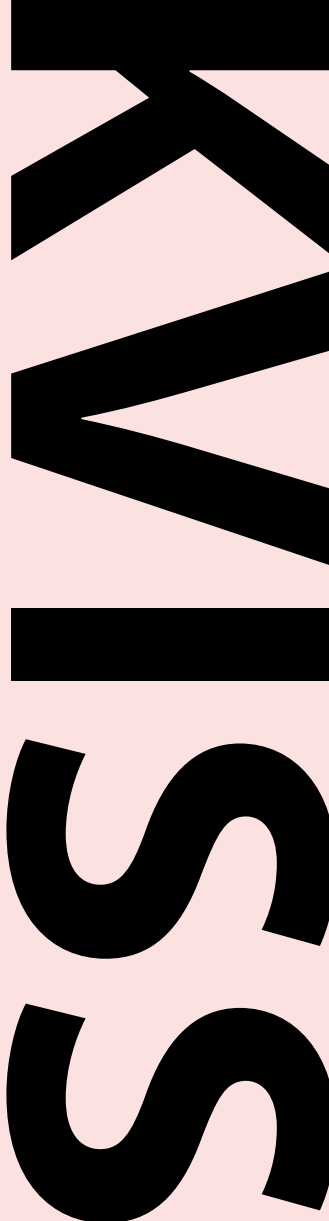
For personer som ikke lever og dør for punkrock blir *2016* muligens litt for repetitivt og kjedelig, og man skulle ønske at det var litt mer variasjon i låtmaterialet. Likevel, det finnes åpenbare høydepunkt. Den utrolig fengende «Negativ», som har et overraskende melodisk preg, eller den geniale «Dæm Får Aldri Mæ» som virkelig høres mer ut som en 1980-talls punkklassiker enn en låt skrevet i dag. At Brutal Kuk sjangermessig ikke prøver seg på noe veldig nytt på dette albumet er ikke overraskende. *2016* er mest av alt et friskt skråblikk på året som gikk, det er politisk punk med ambisjon om å gjøre verden til et litt bedre sted.

KVISSMESTERE:
Jahn Ivar Kjølseth, Christian Høkaas og Benedikt Javorovic
Spørsmål og kommentarer kan sendes til kviss@studentmediene.no

SVAR:

1) André 3000 og Big Boi 2) Otello 3) Mark Rutte 4) 152 5) Turingtesten 6) Azure Window 7) 30 år 8) Barilla 9) Édouard Louis 10) Neon 11) Fugler 12) Bare ett (Russland) 13) Nintendo Gamecube 14) Norske nordlysforskere på Andøya sendte opp en værraket, som russiske radaroperatører feiltokket som en amerikansk atomkjetting 15) 60-tallet 16) Richard Wagner 17) Hugin og Munin 18) Torsk 19) Det runde hjørnet 20) Johannes Vermeer

— HVILKET ELITESERIELAG ER DU? —

0-3: IK Start:

Du er ikke en gang med i Eliteserien lenger. Du overlevde så vidt to sesonger i nedre sjiktet av tabellen før du tok skamturen ned i divisjonene. Publikum vil ikke se deg og sponsorene rører deg ikke.

4-7: Sarpsborg 08:

Du er en av de kjedeligste klubbene i toppdivisjonen. En middelhavsfarer uten relevans sett bort ifra når TV2 kommer med stemningsrapport fra stadion med pølse i vaffel. Bedre enn Fredrikstad FK da.

8-12: Vålerenga IF:

Du er en av de største og mest tradisjonsrike klubbene i norsk fotball, men klarer ikke å prestere til forventningene. Sist gang du var over 6. plass var i 2010. Men du har alltid Vålerenga Hockey.

13-16: Molde FK:

Kjell-Inge Røkkes evige filantropi-prosjekt. Du mottar en god del midler, men du vet som regel hvordan man bruker dem. Har snublet litt de siste sesongene, men du biter deg fast. Arrangerer årlige krenkefester.

17-19: SK Brann:

Du er fønixen som har reist seg fra asken. Nedrykket i 2014 gjorde deg sterkere, og i gjensynet med toppdivisjonen befestet du deg på knallsterk andreplass. 2017 kan bli ditt år.

20: Rosenborg BK:

Du er best. Du vet du er best. Ingen av de andre klubbene liker deg særlig godt, men innrømmer at norsk fotball hadde vært traurig uten deg.

SPITPOSTEN

(ドイツspættから) 唾を吐きます。トロンハイム報道の自由50年後Propheten

Spitposten レコード

... at å kjøre elbil over fjellet er omtrent like pålitelig som å hoppe av i svingen
... at den nye stilen er å dyrke sin egen tobakk
... at Moët og latexfrie kondomer hører jo sammen
... at i neste UD: 90 sider om duskenfiendtlige miljøer i Trondheim
... at del 1: Pirum-pøblene
... at del 2: Hjemme hos Dag Herrem
... at del 3: den jevne studenten
... at vi er folkefienden
... at vårens mote?
... at kle oss heller i hvalkjøtt
... at heller det enn å henge med Tale
... at nå blir sikkert Gabba supersur
... at superdumme meninger
... at superdumme løvemanker
... at fittefest på Samfundet det neste året
... at blir det en ny fittefest på Isfit også?
... at Isfitter
... at det ikke finnes kunstig intelligent liv i Storsalen
... at Samfundsmøte blir bedpres for Telenor
... at vi får fortsatt ikke en jævla reke
... at ingen sjampis på oss
... at livet som Dragvolling ass
... at Samfundet dreper den frie presse
... at Qvigstad er literally Donald Trump
... at jada, masse folk på Samfundsmøter
... at det er masse folk på Trump-rally
... at det var masse folk i Nürnberg
... at Hitler matcher ikke Qvigstads manke
... at han kunne nok ikke lage Tandoori heller
... at det var nok degenerert mat
... at hvem blir Isfits next top model?

– Må bli gratis å sykle hjem om natten Fire «stjerner» middag – Trondheim spessial

DEL 3: Pøsefest i Jones bunkers

Fire Trondheimsstjerner, eliten blant studentene, skal møtes for å spise mat sammen og kanskje prate litt også. Få et innblikk i hva som har gjort disse menneskene til Trondheims mest profilerte og et-tertraktede tryner. Hvorfor liker folk dem? Hvem vet! Hvem er de, egentlig? Inni seg, når de legger seg, hva føler de da? Vi håper å få et innblikk i CV-rytternes indre liv.

Fitteblekka var fluen på veggen da tidligere leder i Studenttinget Jone Trovåg inviterte Gabriel Qvigstad, Kristine Bjartnes og vår egen fitteredaktør Tonje Jacoben til pøsefest.

Hemmelig adresse – Point of no return

Fittblekkas utsendte får bli med i eskortebilen sammen med de fire gjestene.

Sotede ruter sperrer utsikten. Mørke klesfiller knyttes rundt hodene våre og dekker øynene. Bilturen varer i rolige 25 minutter. Så blir døren åpnet, og vi blir geleidet til en stang. Vi ser ingenting, men stangen er laget av kaldt stål.

– Hold fast, hvisker en stemme. Etter en kjapp tur på stanga er vi endelig framme. Gjestene ser forferdet rundt i det spartanske

rommet som er Jones hjem. Selv er Jone antrukket i brannmann-drakten sin. Han pleier det når det er helg, hvisker han til oss, så ingen andre hører det. Damene i Bodegaen blir ville i trusa av det, forklarer han.

– Velkommen skal dere være, gliser Jone og håndhilser febrilsk på Kristine.

– Det er bare å slå seg ned! Gjestene ser forvirret ut. Hvor de skal slå seg ned er et mysterium. Helt til Jone drar elskovsredet ut av veggen. Han har sydd puter med navnene til gjestene på. En til Gabriel, en til Kristine, og en til Tonje.

– Dennen va fiiiin, har du laga han sjøl Jone? Spør en imponert Tonje Jacobsen, som allerede har fått sitt femte glass portvin, etter en tidlig start i limousinen.

Jone gir Tonje et lurt glis.
– Hehehe nei, disse har Marte laget, forklarer Jone.

Safety first

I et hjørne står en engangsgrill og et brannslukkingsapparat. Trovåg babler i vei om sin fortid som brannmann, og alle skadene han har sett, både på person og hjem.
– I've seen some shit. Man kan ikke være for forsiktig. Hvis man

tror at man er udødelig, så skal du bare ta en titt i dette albumet.

Han drar fram et gammelt fotoalbum, og støvet flyr mellom veggene. Til skrekk og advarsel står det på omslaget. På første side møter vi blikket til en liten brent hund.

– Uffa, utbryter Tonje, og begynner å gråte.

Kristine ler. Noe har forandret seg siden Isfit slutta.

Ut av intet kommer Marte Øien med fire grillpøser.

– Ja da er middagen servert, gliser Jone og river pølsene ut av hendene til Marte.

– Vi har ketchup og sennep og pølse og lompe og vodka og Ratzeputz. Også noen flak potetgull til dessert da, hehe.

Pølser og andre mysterier

Jone setter fram én gaffel, én kniv, og ett glass med urge.

Gabriel, veloppdragen som han jo er, spør pent om han ikke kunne fått en egen gaffel og kniv til å skjære pølsa si med.

Det får han ikke.

Qvigstad drar seg i håret.

– Av hensyn til rømningsveier og brannsikkerhet har jeg ikke ovn. Jeg har heller ikke mer enn det aller nødvendigste av eiende-

ler. Singel gladgutt som jeg er, så trenger jeg bare ett sett med be-spisningsredskaper. Det er faktisk første gang det er damer innom, forteller Jone åpenhertig.

Kristine komplementerer både pølse og interiør.

– Ja dette er jo litt av et hjem til en kar på.. Hvor gammel er du igjen, Jone?

Gjestene snur seg mot Jone. Jone snur seg mot veggen.

Med det var kvelden over. Vi kjenner igjen skikkelser fra det nå-værende Studenttinget i sidesynet, før mørke klesfiller igjen dekker for øynene våre.

Hvor Jone Trovåg bor og hvor gammel han er, forblir et mysterium. Fittblekkas innsatsstyrke tar saken.

21. mars – 4. april
kulden uklerert

Kulturkalenderen

TIRSDAG 21. MARS

Kong

Klokka 21.15, Nova:
King?

ONSDAG 22. MARS

Twin Peaks-aften

Klokka 19.00, Samfundet:

Ikke nok å nyte David Lynch' kunst i fred? Da har du sjansen til å meske deg med kaffe og kirsebærpai, og ha en unnskyldning til å kle deg ut som fuckings Dale Cooper, mens Twin Peaks ruller over storskjermen. Tü framfører eget Twin Peaks-verk halv ti.

Frokost i det grønne

Klokka 19.00, Samfundet:

Frokost klokka sju på kvelden? Og attpåtil i det påståtte grønne, i et heller slapsgrått mars? Ironien er tiltenkt. SITs nyeste oppsetning, med premiere denne kvelden, omhandler nemlig en ensom soldat i et apokalyptisk krigslandskap ved navn Zapo. Absurd, mørk komedie om krigsretorikk føles kanskje litt overflødig, bare måneder etter at vi har vært vitne til tidenes mørke komedie borti Statene.

TORSdag 23. MARS

Torsdagsbingo

Klokka 20.00, Samfundet:

Fram med rullator og høreapparat!

FREDAG 24. MARS

Gudenes natteliv

Klokka 20.00, Samfundet:

Fest arrangert av NTNUI omtales på arrangementssidene som en fest guder verdt. Herregud, sier jeg.

LØRDAG 25. MARS

Samfundsmøte: Multikulturalisme

Klokka 19.00, Samfundet:

Vedder en medlemsøl på at en eller annen gjør iført Maga-caps trer opp på talerstolen og sier et eller annet åndssvakt som er kopiert og limt inn fra Steve Bannons siste film.

SØNDAG 26. MARS

Wild tales

Klokka 19.00, Samfundet:

Ville tilstander på huset. Oscar-nominert og

Almodóvar-produsert film som tar for seg ytterpunktene i menneskelig oppførsel.

MANDAG 27. MARS

Menn med status og makt?

Klokka 18.00, Popup feministhus:

Du veit likestillinga har gått for langt når noen skarve kvinnfolk okkuperer et lokale i Olavskvartalet i en hel måned. 8. mars må da være mer enn nok.

Students at Risk: Arab Spring

Klokka 19.00, Litteraturhuset

Det er ikke mye vårfølelse å hente i Trondheim for tida, men her kan du få arabisk vårfølelse. Studenter fra Egypt, Bahrain og Libanon kommer. En førsteamanuensis i statsvitenskap kommer. De skal snakke om situasjonen deromkring i tida siden opprørene, med et fokus på studentenes situasjon. Kanskje liker du politikk, kanskje vil du på utveksling i Beirut?

TIRSDAG 28. MARS

Tomas Espedal og Henning Bergsvåg

Klokka 19.00, Litteraturhuset:

To kamerater og bergenserer møtes til samtale. Espedal står bak en håndfull vakre bagateller av noen bøker, og jeg klarer aldri å bestemme meg for om jeg liker ham eller synes han er en idiot. Han andre fyren har jeg aldri hørt om en gang.

ONSDAG 29. MARS

Campuskampen: Tøfflavstand eller byliv?

Klokka 19.00, Litteraturhuset:

Hvor står frontlinjene i kampen om campus-samlokaliseringa? Tydeligvis om hvorvidt man skal kunne vandre rundt i byen iført tøfler eller ikke. Ledes av Litteraturhusets egen tøffelhelt, Trond Åm.

TORSdag 30. MARS

Du verden!

Klokka 19.00, Samfundet:

Hvordan holde seg aktuell som avdanka NRK-journalist? Podcast, selvfølgelig. Det var iallfall løsninga for Christian Borch. Live i Storsalen om den store verden der ute, og Norges rolle i den.

FREDAG 31. MARS

088.82 Essays

Klokka 19.00, Sellanraa:

Har du noen gang svetta over en norskoppgave på videregående, der reglene for teksten er så løse at det er umulig å vite hvor man i det hele tatt skal begynne? Da har du sannsynligvis vært borti essayet. Hvis det er noen trøst virker det ikke en gang som Folkebiblioteket veit særlig mye mer, utover hyllenummeret du finner dem under. Kritikere fra Klassekampen og Morgenbladet, samt en professor fra Bergen, skal forsøke å gjøre oss hakket klokere.

Hymn+Barren Womb

Klokka 22.00, Fru Lundgreen:

Nå blir'e METALL her!!!

LØRDAG 1. APRIL

Bjørn Eidsvåg

Klokka 22.15, Samfundet:

Denne bookingen kan umulig være noe annet enn en aprilspøk som blei dratt alt for langt. Selv skal jeg prøve å komme meg inn backstage så gode gamle Bjørn kan vasse litt i sivet mitt.

SØNDAG 2. APRIL

Mini-messe i Healingens hus

Klokka 11.00, Fjordgata 43:

Dette er en for bøkene. Healingens hus inviterer til «en hyggelig og spenene helg i koselige omgivelser» (sic). Og med tilbud som klarsynt medium, massasje, foredrag og – selvsagt – healing, er vel «spenene» bare mellomnavnet.

MANDAG 3. APRIL

Grunnsirkel i marxismen-leninismen, Mao Tsetungs tenkning

Klokka 19.00, Edgar:

Nina og Stine børster støvet av studieboka til AKP(m-l). Ramma inn av Edgars bordell-røde vegger kan du møte opp til studiesirkel om hvordan skape revolusjon. Vel møtt, kamerater!

TIRSDAG 4. APRIL

Ny Dusk, og et nytt steg i retning sol, sommer, og verdens endelige undergang.